Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Giám đốc : PHẠM TRUNG-TUYÊN
Quản nhiệm : KIỀU VĂN-LÂN — Thư ký tòa soạn : LÊ VĂN-TIẾN
Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư 6453 — Điện thoại tự động 25.521
Năm thứ Mười. — Số 1.761 Thứ Năm 24 [illegible] 29 th. 12 (âl.) Năm Dần Giá 2 đ.

SỐ CUỐI NĂM

TỰ DO Số đầu năm

Tự Do số 1.761 phát hành ngày hôm nay là số cuối cùng trong năm Nhâm Dần. Số báo đầu năm ghi số 1.762 đã ngày 3-1-63 tức là mùng 7 âm lịch sẽ phát hành tại Thủ đô và các vùng như hiện nay, giá 2đ/2.

6 TRANG 28

- Đón thăm một Nước Tự Do (Bác sĩ Lê Văn Hùng). — Xuân Cảm (Võ Hoàng Chương). — [illegible]
- Trong Thơ (Đăng Liên) — Ngang Cung Sĩ Phó Hội Trừu Báo (Minh Cảm). — [illegible]
- Đây (Trần Hoàng) — Tranh Vui Miền Bắc (của 6 thợ vẽ hiện ở Hà Nội) — Chuyện Con Mèo (illegible)
- Một cuộc cải đổi quan trọng trong chiến thuật Mỹ
- ĐÔNG NAM Á VẪN SÔI NỔI VÌ VẤN ĐỀ BRUNEI-BORNEO

SÚNG CÓ THỂ NỔ LẠI ở BRUNEI và Bắc BORNEO

Quân chí nguyện Indonesia đương tìm cách tiến vào, trong khi quân Anh đã dàn ra để chặn đánh.

✱ Indonesia coi Mã Lai như thù địch.

✱ Trung Cộng đương lợi dụng « lá bài » Indonesia.

Ô. Azhari dùng chí nguyện quân Indonesia

(UPI) 21-1.— Báo "Manila Times » tiết lộ hôm 26-1 rằng Ô. M. Azhari lãnh tụ phiến loạn trên lãnh thổ Brunei, đã quyết định chấp nhận cho những chí nguyện quân Indonesia tham gia cuộc chiến đấu chống nhà cầm quyền Anh để thành lập quốc gia độc lập Kalimantan Utara (Bornéo).

Hãng thông tấn chính thức Antara (Indonesia) đã loan báo rằng những chí nguyện quân được chiêu mộ ở Pontianaka, thủ đô lãnh thổ Bornéo thuộc Indonésia đề giúp loạn quân ở Brunei.

« Nếu chí nguyện quân Indonésia đi chuyển qua Brunei thì phải đi ngang hoặc khu tự trị Sarawak, hoặc tất cả miền Bắc Bornéo. Và như thế chắc chắn sẽ dụng độ công khai với quân đội Anh đã dàn ra chung quanh lãnh thổ Brunei và đã được lịnh bảo động ở Sarawak để ngăn chặn không cho chí nguyện quân đi ngang qua ».

Trung Cộng dùng Cộng sản Indonesia phá rối ở Đ.N.Á.

(VTX) 21-1.— Ông Inche Haji, bộ trưởng phụ trách bộ công thương Mã Lai đã tố cáo Trung cộng dùng sự quấy rối cộng sản ở Djakarta để ngăn trở các Cộng sản Indonesia và dụ những dân Hồi-Giáo Mã Lai theo cộng sản. Ông nói :

« Trung cộng không thể có ảnh hưởng gì đối với người Mã Lai ở xứ này để khiến họ trở nên Cộng sản. Nhưng người Mã Lai ở đây có thể chịu ảnh hưởng của phe Cộng sản Indonesia vì lẽ thuộc cùng một chủng tộc.

Biết vậy, nên chính phủ Bắc Kinh sẵn rất nhiều tiền cho tòa đại sứ Trung cộng ở Djakarta để cổ động cho chủ nghĩa Cộng sản. Đó là lý do chính khiến Mã Lai lo ngại về hoạt động của cộng sản Indonesia.

Mã Lai và Indonésia trở nên hai nước thù nghịch

(REUTER) 21-1.— Hôm qua, bác sĩ Subandrio, ngoại trưởng Indonesia nói rằng chính phủ theo một chính sách « đương đầu » với Mã Lai vì Mã Lai là lực lượng tiền thực dân » và « tân đế quốc » chống Indonesia.

Ngoại trưởng Subandrio nói : « Rất tiếc rằng chúng ta phải giữ một chính sách như vậy chống một lân bang mà luôn luôn chúng ta coi như là một quốc gia thân hữu. Nhưng chúng ta không thể giữ mồi thái độ khác vớn Mã Lai vì hiện nay Mã Lai là đồng minh và đồng lõa của các phe tân thực dân và lũ đế quốc theo đuổi một chính sách thù nghịch Indonesia.

« Chúng ta không thể kiên nhẫn hơn nữa và không thể dung thứ chính sách thù nghịch của Mã Lai ».

Biểu tình phản đối ông Macmillan

(AFP) 22-1.— Tối thứ hai lúc Thủ tướng Anh bước vào cần nhà mà ông đọc bài diễn văn quan trọng nhứt về chánh trị của ông thì có hàng trăm người biểu tình mang biểu ngữ hô to « Macmillan từ chức đi ».

CHỨC TẾT

(Đã thành cả 560.000 xe mà chỉ có độ 300 cây số Sưởng)

— Chỉ cần chúc anh
— [illegible]
— Và đi đường... đề xe anh quay.

TỔNG THƯ KÝ L. H. Q. không chịu bắt ô. Tschombé

LHQ—(AFP - REUTER) 21-1.— Trong một phúc thư đề ngày 19-1, trả lời một thư của Tổng thống N'Krumah ngày 16-1, Tổng thư ký Liên HQ U Thant nhìn định không thu bắt ô. Tschombé, theo các trát bắt giam từ tháng chín 1961 của ảnh phủ Trung ương (trung ương Congo cũng đã tuyên ngôn ân xá toàn thể).

Ông Tổng thư ký Liên hiệp Quốc, chiều qua, xác nhận rằng ông nhìn mạnh về việc thi hành thật đúng các quyết nghị của Hội đồng Bảo an về Congo và nói rằng ông luôn luôn cố gắng tìm những giải pháp ôn hòa.

Trong thư gửi cho ô. N'Krumah, ô. Thant bác bỏ những lời tố cáo của ô. N'Krumah cho rằng Liên hiệp quốc « thiên cương quyết trong chánh sách và hành động ở Congo ».

Hưởng Xuân biết ơn Chiến sĩ

Tại Đại Hội Cộng Sản Đông Bá Linh

Phái đoàn Việt Cộng không được tuyên bố

... nhưng lại càng mừng thì thoát cái nạn phải lựa chọn Nga hay Trung Cộng.

Nhưng đã từ khước người ta đưa lý do chính thức là « thiếu thời gian ». Phiên họp hôm thứ bảy đã kéo dài hơn sự trù liệu của phiên họp hôm thứ hai chỉ dành riêng cho cuộc bầu cử các cơ quan lãnh đạo đảng và cộng thể sẽ nhất.

Phái đoàn Bắc Việt đã cực lực phản đối quyết định của các nhà tổ chức mà phái đoàn này cho là có tính cách không thân hữu.

Mặt khác, Hoàng văn Hoan, đại biểu đảng Việt cộng gửi một phái thân Nga và một phái thân Trung cộng, không bắt bình vì không được mời lên diễn đàn của đại hội. Ông chỉ tỏ mặt là thư ngỏ lời chào mừng của đảng Việt cộng thôi.

Thông hợp bế mạc chiều sáng và các ký giả lấy Phương ký thành.

Trung cộng vẫn tấy chay diễn văn của Khrouchtchev

(AFP) 21-1.— Thông tấn xã Tass loan tin hôm nay tạo « Oneness » quan đảng cách mạng nhân dân (cộng sản Mông-Cổ xuất bản Oulan Bator, cung bố nguyên văn diễn văn của ông Nikita Khrouchtchev đọc hôm 16-1 ở Bắc Linh tại đại hội đảng sắp tổng thống nhân dân.

Diễn văn này không được cộng bố ở Trung cộng. Thời vậy, báo chí ở Bắc Kinh chỉ bà đăng tin điện văn này nhưng đã đăng diễn văn của đại biểu Trung cộng tại đại hội đảng cộng sản Đông Đức.

Đại biểu Bắc Hàn bị cấm tuyên bố

(AFP) 21-1.— Theo những tin đồn trong giới thân tại đại hội đảng Cộng sản Đông Đức mà cộng tác chấm dứt hôm nay ở Đông Bắc Linh thì trường phái đoàn Bắc Hàn, Li Hyo Soon không được phép phát biểu ý kiến thêm thứ bảy, vì những người đều khước đại hội biết chắc đảng sẽ tán thành những luận điểm của Bắc Kinh.

10 Việt cộng bị hạ tại trận và 16 tên khác bị bắt sống

MỸTHO.— Lực lượng an ninh tỉnh Định Tường vừa đây (8-1), đã mở cuộc hành quân vào thành Việt cộng tại vùng lân xã Tam Bình, Mỹ Long (Khánh-Ích) Bến Lăng và Phú Phong (Long Định) cách lỉnh lỵ Mỹ Tho 16 17 C.S. và phía Tây Nam. Lực lượng hành quân gồm Biệt đoàn quân Bắc Ái và Dân vệ đã chạm súng một đơn vị Việt cộng tại vùng nói trên.

Trong trận này, ta hạ được 10 Việt Cộng bỏ xác tại trận và bắt sống 16 tên khác. Số ta chưa kể của một số Việt cộng khác từ thương và bị thương được đồng bọn mang đi.

Ngoài ra, trong cuộc hành quân này, ta còn tịch thu của địch 1 súng lục, cùng phá hủy của địch 11 phòng thông tin, 3 hầm bí mật và 23 kho chứa. Bên lực lượng hành quân bình tuyên và sự.

Việt Cộng, toan cướp lương thực của đồng bào, bị hạ 3 tên

TAM KỲ — Một đơn vị Quân đội Cộng Hòa, trong khi đi tuần tiễu tại xã Phước Châu, quận Tiên Phước (Quảng Tín) vào chiều ngày 18-1, đã hạ được 3 Việt Cộng bỏ xác tại trận và bắn trọng thương một số khác được đồng bọn mang đi.

Ta tịch thu của địch 1 súng Mas 36. Bên ta hoàn toàn vô sự. Được biết các Việt Cộng trên đây cùng với lối 20 tên đồng bọn từ trong rừng kéo ra để xét nhà toàn cuộc đoạt lương thực của đồng bào địa phương.

Xem kết quả cuộc xổ số Kiến-Thiết

nơi trang 2

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Nước rút cuối cùng bằng.... súng đạn

Nếu Nga còn đủ mạnh về kinh tế và chánh trị, thì Mỹ chưa dám vội trong quá mạnh, sợ Nga bắt theo mất nhưng vì Nga đã yếu về kinh tế và bế bối về chánh trị trong nội bộ, cho nên Mỹ liều mạt phen cuối cùng, vô trang rất mạnh để cho Nga phải chịu thua hẳn trong chiến tranh lạnh.

Cái nước rút bằng súng đạn đó, là đã phụng sự hòa bình.

Nét chính là càng cường quân đội và cải đổi chiến thuật, chiến lược. Năm tới đây, những sư đoàn Road sẽ tung ra các khu vực tiền tuyến.

Hiện nay, mỗi sư đoàn Pentamique (nguyên tử) có 5 toán chiến đấu biệt lập, mỗi toán trên 2.000 người, có các vũ khí nguyên tử. Sư đoàn Road có thể gồm 10-15 tiểu đoàn, mỗi tiểu đoàn có 800 quân, tổng số quân sẽ vào khoảng 16.000 người. Những vũ khí nguyên tử sẽ vô trang cho các tiểu đoàn để là : hỏa tiễn Honest John mang đầu đạn nguyên tử và các bích kích pháo nguyên tử Davy Crockett. Các phương tiện vận chuyển của sư đoàn rất mau lẹ. Đặc biệt nhất là đã bỏ lối cố điển không nguyên tử cũng được, mà đành theo chiến thuật nguyên tử lại cũng mạnh... Ngoài ra, lại lập một thư sư đoàn cơ giới mới lạ, chuyên việc vận chuyển binh sĩ rất mau chóng về ở gần, đi xa, lên núi, xuống ruộng, vô rừng, đều được hết.

Hi vọng hòa bình trong năm tới vì thế dựa vào một cuộc đe dọa ghê gớm đã làm cho Nga phải hiểu rằng « không còn thể chạy đua vô trang được nữa » và chỉ còn một con đường là chịu hòa, vậy thôi.

TRANH VUI

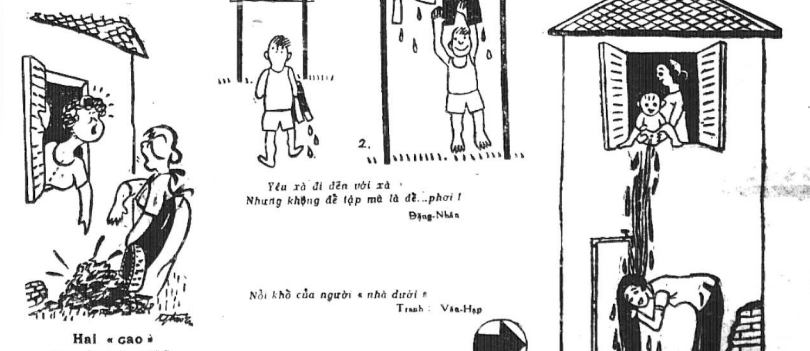

Yêu xa đi đến với xa
Nhưng không để lập mà là để...phơi !
Đặng-Nhân

Nỗi khổ của người « nhà dưới »
Tranh : Văn-Hạp

Hai « cao »

— *Sao mặt bệ sinh thế ?*
— *Để rồi lồng vệ sinh chứ sao?*
K.Q. Bảo.

Nếp sống văn minh và tác phong cán bộ miền Bắc ngày nay

Theo nét vẽ của Khiêu Quang Bảo, Đông Nhân, Văn Hạp, Bắc Chức, Nguyễn Nhân và Nguyễn Sĩ Ninh.
(Trích báo Thời Mới ở Hà Nội các số 3.015, 3.033 và 3.039 ra ngày 16-9, 7-10 và 4-10-1962)
(Xem tiếp trang 4)
Tái liệu riêng của Nhật bản Tự Do

Cỗ động

1.168.000 $ đã các chiến sĩ và gia đình tiết nghĩa ăn Tết Quý Mão

SAIGON.— Nhân dịp Tân Xuân Quý Mão, Hội Bảo trợ Chiến sĩ và Gia đình Tiết nghĩa đã gửi 1.168.000$ tặng các chiến sĩ cùng các gia đình tiết nghĩa khắp toàn quốc. Trong số tiền nói trên 840.000$ dành Hội phân phối cho các đơn vị chiến đấu, để các chiến sĩ ăn Tết tại những nơi đồn trú. 55 tỉnh nhờ lại, 328.000$, để các phân phối cho các Tỉnh Hội, Thành Hội để tặng cho các thương binh và gia đình tiết nghĩa. Nhiều phái đoàn của Hội đã đến tận các tỉnh đến xa cách để ấy lạo và trao tặng phần cho các chiến sĩ.

GIẢY BẠC lưu hành hiện thời : 14 tỷ 106 triệu

SAIGON.— Tính đến ngày 31-12-62, bản đối chiếu Thái phương và Tá phương của Ngân Hàng Quốc Gia Việt Nam như sau :

Thái phương

— Số hàng bằng vàng và ngoại tệ	3.359.537.141,02
— Nợ công cụ Quốc gia	10.681.187.174,46
— Tiền đồng trước của Ngân Khố Việt Nam	749.640.326,77
— Tiền đồng trước tạm thời của Quốc Gia	2.020.000.00,00
— Tiền vàng trước của các Ngân Hàng	274.860.000,00
— Bất động sản	169.818.193,91
— Các mục khác của Thái phương	2.322.521.82,45
Cộng :	21.577.506.660,31

Tá phương

— Giấy bạc lưu hành	14.106.833.710,34
— Mục kỳ phiếu	2.888.221.944,07
— Tiền khoản lưu hành	3.460.894.462,25
— Vốn và nhà hàng	1.109.840.947,72
	21.577.575,88
Cộng :	21.577.506.660,31

Lễ nhậm chức của ông Tân Viện trưởng Đại Học Saigon

SAIGON — Sáng 22-1 tại Tòa Viện trưởng Viện đại học Saigon, ông Bộ trưởng Quốc gia giáo dục đã chủ tọa lễ nhậm chức của giáo sư La văn Thơi, tân viện trưởng viện Đại học Saigon thay thế ông Bộ trưởng đã đực điều văn ân cần công tác quyền hạn và đề đi thăm của giáo sư La văn Thơi trong những thành tích của giáo sư từ khi trở về nước.

Trong dịp đó, giáo sư La văn Thơi đã thật lòng cảm tạng ông Bộ trưởng được đây đã tăng giữ các chức vụ Khoa trưởng Đại học Khoa học, rồi Viện trưởng Viện Đại học Saigon, đồng thời ông ngỏ ý tin tưởng ở sự sáng đề cho ông Bộ trưởng cũng như sự cộng tác chân thành của giáo sư La văn Thơi.

Theo các giới Đại học, giáo sư La văn Thơi có khiếu nhiều chức vụ Khoa trưởng trường Đại học Khoa học.

Chiến dịch giao hoa Dân Hạ Uy Di tặng dân VN.

20 tấn quần áo

SAIGON— Chiếc tàu Đà Nẵng đã cập bến Saigon vừa qua mang phẩm gồm 20 tấn y-trang của dân chúng Hạ Uy Di đính cho dân chúng Việt Nam Cộng Hòa Dân chuyển tải y trang đến nơi đến Việt Nam dưới sự bảo trợ của « Chuyển Dịch Cứu Hộ » do Hai Quốc Hòa Kỳ phát động.

Số y trang do tàu Đà Nẵng chở tới Saigon là khi quả số lớn quyên góp của các nhân viên hãng hai Hoa Kỳ và gia đình của họ tại Hạ Uy Di, và sở được Hải Quân Việt Nam phân phát cho những ấp chiến lược tại tỉnh An Xuyên. Những ấp chiến lược này hiện đang được tỉnh lập do sự hoạt động phối hợp của Hải Quân và Dân Quân Chiến Việt Nam trong chiến dịch « Song Tình Thương ».

Chiếc tàu Đà Nẵng được là chiếc Mariscope Country (L-1) của Hoa Kỳ vừa được chính thức tiếp nhận vào hải đội VNCH ngày mồng 9 tháng 2 tại bến cảng Đà Nẵng.

Mở đường Pasteur khoảng giữa Lê Thánh Tôn và Gia Long

SAIGON — Tòa Đô chính thông báo :

Từ sáng việc di lại của đến chung, kể từ ngày 22-1-1963, xe cộ các loại (ngoại trừ xe cam nhông và của nhà nước) được lưu thông trên đường Pasteur (khoảng giữa Lê Thánh Tôn và Gia Long) mỗi ngày từ 7 giờ đến 21 giờ. Ngoài ra, sự lưu thông 2 chiều trên đường Gia Long khoảng giữa Pasteur và Tự Do, cũng được tạm là.

Tòa Đô chính trân trọng yêu cầu những người sử dụng đường ở nơi trên phải thông điều chỉ dẫn viên nhân trên để cho sự lưu thông được dễ dàng.

Ngoài ra, chỉ có các khoản thuế ấn đã là số dự thu vẫn đã ngoài theo tài khoản 1962 ; các thuế bách phân phụ thu nhà đất và phân chi của ngân sách Đô Thành tài khóa 1963. Hiện đang trong buổi tại đây, người ta vẫn chưa công bố Bộ trưởng Hành chánh, đại diện ông Bộ trưởng Saigon cũng một số đại diện báo chí Thủ đô.

Ngân sách Đô thành năm 1963 kết toán vẫn có phần thâu và chi là 626.000.000 đồng, so với tài khóa 1962 giảm 68.000.000 đồng.

Về phần thâu, các các thuế như thuế cần xanh nhà nhà và cấp giấy phép kiến trúc, thuế chuyển đổi tư sản Đô Thành, thuế lộ thủ, lệ phí cấp trích lục hộ đời, chứng thư vào hành chánh, thuế lệ phí cấp giấy phép bị cuộc, bán rác, rác của vệ sinh, bưu lợi và nghiu điu, biên đồ, vv... thì có tăng hơn tài khóa 1962 và đạt ngân sách 22.500.000 đồng. Và các khoản khác như bách phân phụ thu và thuế thổ trạch, tiền sản thu hoặc đồ đất thuộc tư sản Đô Thành, nhà cho mướn dụng cụ và bán dụng cụ phế thải, thì có giảm hơn tài khóa 1962 và số giảm là 90.690.000 đồng.

Được bán thịt heo 2 ngày đầu năm

SAIGON.— Tòa Đô Chính thông báo :

« Nhân dịp ngày thứ 5 vừa đây 3 Tết, nhân ngày thứ Sáu (25-1-63) và Chúa nhật (27-1-63) là ngày cấm bán thịt heo.

Đô chính đồng báo cho thịt đang trong những ngày xuân, Bộ Kinh tế đặc cách cho phép bán thịt và bán heo hơi trong hai ngày nói trên (nhằm mồng 1 và mồng 3 Tết).

Những nhơn dịp Tết, lò thịt Chánh Trung số đông của từ ngày 29 tháng Chạp đến mồng Ba tháng Giêng (từ 24 đến 27-1-1963), nên tạm hàng bịt mua bán thịt trong ngày Tết phải có ba thịt trước ngày 29 Tết và gồi mới các phòng lạnh.

Lựu đạn nổ tại chợ ☆ 1 người chết và 5 người khác bị thương

CAO LÃNH — Một Việt cộng đã ném một quả lựu đạn MK2 vào chợ Tân Thành, quận Thanh Bình (Kiến Phong), trong lúc chợ đang họp vào sáng ngày 19-1, làm sáng đến Nguyễn Văn Nhỏ từ thương và gây thương tích cho 5 người khác.

Sau khi lựu đạn nổ, đồng bào đã vây bắt được tên Việt cộng sát nhân Nguyễn thị Kim Em. Cũng ngay khi đó, buổi họp chợ đã bắn tiếp tục và tên ăn bắn đã đến đồng không bỗ đồng bào của VC. Đồng báo lập thành của Chính phủ tại tỉnh trụ sở Cộng phi đã gây tangtác cho gia đình nạn dân và tại.

3 triệu đồng lập ấp chiến lược

HUẾ — Phái đoàn Cứu trợ Quốc tế Hoa Kỳ vừa đây đã giúp cho cuộc lập Ấp chiến lược tại tỉnh Thừa Thiên một số tiền 3.300.000đ. Ủy Ban đặc trách Xây dựng Ấp chiến lược tỉnh Thừa-Thiên đã phân phối số tiền này trên chín ấp quận trong năm tỉnh để giúp đồng bào có thêm phương tiện thêm lập các công sự phòng thủ và xây cất các điểm tựa.

LẬP THƯƠNG

Nhận định cuối năm (II)

Nhìn vào biến chuyển một năm qua đối với V.N. cảm tưởng chung cũng là một cảm tưởng nặng nề, hơi quyết liệt, không thiếu gì hồng khối, lẫn ngạc nhiên, bi phẫn.

Nếu trong năm qua, những tiến bộ lớn khó khăn trên lãnh vực kinh tế vốn còn lớm cho nhiều người phải thắc mắc và lo lắng, và cuộc sống hàng ngày nhiều lúc khá chật vật, những khan cùng hiếm, thì Việt Nam cũng hoạch định và bước vào kế hoạch ngũ niên thứ nhì (1962-66) đồng thời cũng đưa ra ngân sách đặc biệt khuếch trương kinh tế tới khóa 1962 (tháng 7). Công cuộc trong bị hoặc thiết lập các cơ sở kỹ nghệ cũng tiếp tục dự lệ theo một nhịp độ khá chậm chạp, ngoại trừ việc xây cất cơ sở thủy điện lực Đanhim là tiến hành đúng như hoạch định.

Tất cả những vật lộn trong sống, ấy đã sao cũng như bị chìm ngập dưới sự cố gắng phi thường của chính đề chống với mối nguy cơ lớn lao đe nặng lên miền đất Việt Nam tự do. Đe đọa và nguy cơ không phải một sớm một chiều mà có. Nhưng trong năm Sửu (1961) đột nhiên nguy cơ như một ác mộng thời nhanh tựa gió bão lên tràn dân, sau khi thấy tăng thống ban bành sắc lệnh tình trạng khẩn cấp, và Quốc hội ủy quyền đặc biệt cho tổng thống. Năm Dần vừa qua, nhân dân Việt Nam đã cản ràng chịu đựng đã chiến đấu, đã gỡ lại thế cờ. Tiếng vang đã dội mạnh mẽ. Tổng thống đã gửi thông điệp cho 93 quốc trưởng (kể cả giáo hoàng) và tính hình Việt Nam và nói rõ hành động xâm lăng phá hoại của Cộng sản. Không phải chỉ có các nước bạn mới xúc động, như Hoa Kỳ chính thức tuyên bố giúp đỡ Việt Nam chống xâm lăng. Anh và Úc ủng hộ V.N, hoặc gửi giác thư cho Nga (tháng 2-62) hoặc yêu cầu Liên Hiệp Quốc công bố tội liệu xâm lăng của Việt Cộng..., mà cả Ủy Hội Quốc Tế Kiểm Soát Đình Chiến cũng lớp bản phúc trình lên án Cộng sản Bắc Việt xâm lăng Việt Nam Cộng Hòa (4-6-62).

Sự ủng hộ nồng nhiệt của các nước bạn trong phần thế giới tự do, và nhiều quốc gia trung lập đã nghiêng cảm tình và phía V.N. Cộng Hòa là một việc thật hứng khởi trong năm qua. Chỉ đáng tiếc vẫn còn những nước cam tỉ hiện của Cam Bốt, và biến chuyển ở Ai Lao thiếu V.N. Cộng Hòa phải đóng cửa tòa đại sứ (tháng 11-62) mặc dầu vẫn giữ nguyên vẹn tình giao hảo giữa hai dân tộc.

(Xem tiếp 1 trang 6)

NHƯ LÁO NGOẠI SỬ

Nguyên tác của NGÔ KÍNH TỬ
Bản dịch của NGUYỄN NGẠT

NHƯ LÁO NGOẠI SỬ 201

Hai vị công tử đáp :

— Bên trước chắc hẳn có nữ lại với đầu-gia đang chăng tôi là đại học sĩ bên phủ hệ Lâu không ?

Mỹ gật đầu nói tiếp :

— Lại chẳng bởi bao gì hả ? Chỉ vì hai đến các người mà đến, vì thế tôi tạm ở phía một bên đến đó. Hôm nay các người lại đến đây, chẳng phải là ? Quả thế không sai ! Cho đến khi đang ngồi nói với Hồ ! Thôi ta chẳng dám hỏi mà tiếp chuyện các người ! Tôi đã đến đây nên cơm đây ! »

Nói xong không để cho hai ông khách kịp hỏi gì thêm mụ đứng cúp cứng lại mà đi vào, ở người gõ cửa chẳng đáp ;

Hai vị công tử chẳng hiểu duyên cớ ra sao trong lòng vừa sợ, vừa hoài cười, đứng ngẩn người ra một lúc rồi biết rằng đã có gọi nên cũng không sợ đáp lại đành trở ra thuyền mà về.

Thuyền đi được vài dặm đường thì pháp một chiếc thuyền hai người con, trên thuyền chỉ có một thằng bé khua mái chèo bơi lại gần thuyền anh em bộ Lâu. Đến nơi thằng bé lấy tay nâng tăm vén cửa sổ bên mạn thuyền này ghé sát vào mà rao rằng :

— Ngé sao đây mua đi ! Ngé sao đây mua đi !

Người lái đò bảo thuyền bộ Lâu quăng dây xuống cho thằng bé buộc vào thuyền nó rồi lấy cần ra để cần ngó sen mua.

Trong khoang thuyền hai vị công tử nâm phục xuống, chống tay nhìn ra bảo thằng bé :

— Em ở thân nào ?

Thằng bé đáp :

— Dạ thưa chúa ở ngay trên trấn Chợ Mới gần đây.

Qua Ân Tư hỏi :

— Ở đây có ông Dương Chấp Trung em có biết không ?

Thằng bé đáp :

— Sao lại không biết ! Lão tiên sinh ấy làm một người hiền hậu tiếng đồn xa bằng. Hôm nọ ông ta đi thuyền chẳng lên thăm trên xem hết mà cũng đem theo một quyển sách trong ông tay áo nữa và ý đã nói mình thuyền, chân nhật được thấy trên bia

202 NHO LÂM NGOẠI SỬ

sách có viết mấy hàng chữ.

Qua Ân Tư hỏi :

— Quyển sách ấy bây giờ đã đâu ?

Thằng bé đáp :

— Chẳng vẫn đầu dưới sạp thuyền ấy chứ còn đâu nữa !

Qua Ân Tư nói :

— Thế thì em đưa đây cho chúng ta xem qua nào.

Thằng nhỏ cởi xuống lấy sách ra đưa cho ông khách đoạn nó nhận tiền bán ngó sen của người lái đò rồi lại đứng đưng bơi thuyền đi.

Hai vị công tử mở ra xem thì thấy đó là một quyển sách giấy bảy cho trắng nguyên, trên mặt có đề một bài thơ thất ngôn tuyệt cú như sau :

Bất cầm vọng vi tế tử tư
Chỉ nhân tăng đặc sổ hàng thơ
Nghiêm sương liệt nhật gia kinh quá
Thử đệ xuân phong đáo thảo lư. (1)

Mặt sau có hàng chữ như sau : «*Phong lâm chuyết tẩu Dương Doãn thân*» (2). Hai vị công tử xem xong không khỏi thán thán nói rằng :

— Người này lòng đã phóng thoáng, đạm bạc thật là đáng thánh ! Ấy thế mà không biết tại sao anh em mình lại khó gặp mặt đến thế ?...

(Còn tiếp)

1) Tạm dịch như sau :
Chẳng cầm vọng vi tế tử mà
Bởi vì nhân được đọc thơ thôi thế thôi
Sương đồng nắng ba thân vẫn trắng trắt
Gió xuân mát mẻ đến thảo lư.

2) Nghĩa là : Bậc thầy cần lão gần vọng đại Dương Doãn ở vùng phong.

MỸ-DUNG-LỘ
HỒNG-NGUYÊN
Đêm đêm ngồi ngắm thì đời
Hoa nhìn đen nhìn cũ hai mà bằng
Giữ lâu gió mát lẫy chẳng ?
Mỹ-Dung-lộ vẫn trong vắt ngày
Hãy thơm thơ gió thoảng bay
Giữ trong vẻ nhẹ ngày mười nay
Để sau nhớ mãi chẳng chán !
Ba tuần chẳng nên ở xem nhẩy nhiều
Đừng vội lo cỏ hoa nhiều ?
Chẳng bởi chuyện nhẩy nhẩy chiều
— nhẩy hoa
NHÀ THUỐC HỒNG-NGUYÊN
246 Đại lộ Nguyễn-Hoàng Huế

NỮ-KIM-CAO Quảng An Hòa
THÍ : Phụ nữ bị kinh nguyệt trễ sụt, người gầy yếu mình mẩy, mặt xanh, ít ăn ít ngủ. Quý bà dùng NỮ KIM CAO Quảng an Hòa để điều kinh là hiệu, có thang dùng ngày, ăn ngon ngủ được. (có bán ở các tỉnh Lý Việt Hoa) Tổng phát hành nhà thuốc Quảng An Hòa 160 Lê-văn Duyệt Saigon
K.N.B.Y.T. số 204 ngày 31-7-62.

BAN.NÓNG.CẢM.HO
EuquinoL

KẾT QUẢ CUỘC XỔ SỐ KIẾN THIẾT

LOẠI 1D, 10D và 100D
Xổ tại Saigon ngày 22-1-63
SỐ ĐỘC ĐẮC
TRÚNG 1 TRIỆU ĐỒNG

899.597

Trúng 100.000$ ở số cuối cùng : 754.287 832.186 224.789 930.351 828.519

Trúng 50.000$. 5 số cuối cùng : 883.198 774.305 366.769 290.843 564.272

Trúng 10.000$ ở số cuối cùng : 81.897 34.942 23.349 02.365 59.461 94.076

Trúng 5.000$ ở số cuối cùng : 4.555 6.315

Trúng 1.000$ ở số cuối cùng : 284

Trúng 500$ ở số cuối cùng : 636

Trúng 100$ ở số cuối cùng : 66

Thanh Thương hội
NHA TRANG
phát lãng phẩm cho bệnh nhân nghèo và đồng bào hoạn trong dịp Tết đến.
NHA TRANG.— Hôm vừa qua, ông Nguyễn hữu Thế, Bác sĩ Tài Sơ Thân Khánh Hoà và cô nữ hộ sư trưởng Thanh Thương(Hội) Nha trang đã cùng nhiều hội viên đến bệnh viện Nha Trang cứu cho bệnh nhân và trao mỗi người một tiền ăn chiều Tết cho cơ quan nhi đồng quốc tế in. Sau đó phái đoàn cũng đã phát phẩm phẩm cho gia đình bà Nguyễn Hoàng).
HOÀNG LONG

CÓ THAI MÀ BẠCH ĐÁI
Khi có thai mà chu bạch đái hoặc đau nhẩy dọc dưới, đau thắt ngang lưng, ăn không khỏe, đường tiểu nóng gắt, nên uống BÁ ĐÀ AN THAI số 43, VÕ VĂN VÂN do Võ văn Thêm bế chế (Thâm thuốc Bắc sao cũng có bán).
N.K. số 133 BYT/QDDP 24-7-62

PHONG NGỨA.
GHẺ CHỐC, LỞ LÓI,
GÃI TỚI ĐÂU ĂN LAN TỚI ĐÓ.
Không phải thoa phấn sơ sài ngoài da mà hết, dầu có bôi chỗ nầy cũng lỡ lại chỗ kia
Nên uống GIÁO PHONG SÁT-ĐỘC-HOÀN
ÔNG TIÊN
30 NĂM DANH TIẾNG
Hãy các tiệm thuốc Học Việt SAIGON 228, Lê thánh Tôn
Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Phố Lâm — CHỢLỚN
K.N. B.Y.T. số 316-21-6-62

Đến thăm một nước Tự do

(Tiếp theo trang 5)

tự do nước Mỹ đã đến nước Mỹ ra khỏi Tô Liệt. Hôm thật quả không hiểu thái độ thí nghiệm của mình ngày hôm qua nên đã vội chả khác gì cuộc đột phát bình bão cho bắn vô tội vô nhân bản phẩm cho hàng bắn bắn được thu bằng, làm người ta muốn vào kẻ yêu nước khác.

Thảo bơi do dự, nhưng vì muốn rời khỏi Tô Liệt tức tốc, tránh phải gặp cảnh lôi thôi rắc rối, nên đặc biệt lại ngay. Thảo bơi xong, một tay giúp cho Ngân một tay xách ra ít xa lắc. Thảo chạy nhanh mướng thang lầu bước vội vã ra khỏi khách sạn.

Vừa đến vỉa hè, một tiếng tung hô nổi dậy, đốt phá yên lặng bình minh kinh đô Tô Liệt :

« Nước Mỹ vạn tuế ! độc lập nước Mỹ vạn tuế !»

Rồi một loạt súng liên thanh đáp lại, kẻ đến những tiếng rơi huyên hươn từ không trung xuống. Trước mặt Thảo chừng mười người Mỹ chỗ trăng khăn đen đang quần quại trên vũng máu, kẻ chân rên rỉ, người tắt thở từ từ. Tiếng van tuế còn tới lại vài lần nên mặt vài tên con ngác ngoại. Vẻ sửu Thảo mới quay lại là một số người Mỹ tưởng Thảo là người không chênh giúp Mỹ, chống Tô Liệt, nên tìm đến cảm ơn và phong ngôn thích khách. Họ không đem ra lại tên đương cai nên phải thuyền từ mà chạy qua mai nhà khác đến tận khách sạn Đông. Khi Thảo lóm ít ra bọ đang tung hô chào mừng thì không may bị cảnh binh hộ vệ Ngân cảnh phòng trước khách sạn bắt.

Ngân chứng kiến bi kịch cách tàn nhiên. Y dắt Thảo cùng các cảnh binh thùng thình lên xe, mặc xác lũ người Mỹ phơi thây trên phố vàng.

Bề xe bộ máy lên ầm ầm, nóng động cả khu thành, rồi đua nhau nhẩy như hổ bỏ chào mừng mặt trời đang lấp ló chân trời. Chẳng mấy chốc xe đã đến ngoại A. Thảo chợt nghe tiếng rên hô, tiếng súng đạn nổ dây càng ngày càng mạnh tự phía kinh đô yêu nước khác. Quy trở thông thành nội, chàng lo lắng thấy tăng cường lửa đó ngày một. Ngân vẫn điềm tĩnh, [illegible] Thảo chẳng thể đoán ra hiểu chuyện chợt thật nhanh. Xe đã đến phi trường. Bỗng một lũ người, vừa Mỹ vừa Tô Liệt, vô cùng đủ khí giới đã xả tử bắn dường ra chặn lại xe. Xe đành bình nổ súng thị uy, nhưng chốc lát cả hai xe đều tan nát, và cả cảnh binh đều tử vong. Xe Thảo Ngân chạy thoát được vào phi trường, sắt tập một cái máy bay đang quay máy Thảo bỗ cả hành lý chạy mau cho lên phi cơ cất cánh. Ngân và bác thì vẫn cho trong xe. Nhưng trong thu bay nhìn qua hồ lô Thảo thấy một cảnh tượng rùng mình. Lũ người vô trang thanh toán xong hai xe cảnh binh, vòng vào phi trường, tìm xe Ngân, bắn vỡ lốp xe, đập tan đầu máy, lôi Ngân và bác thì ra khỏi xe, lấy mũi súng nhọn kiện qua cổ hai người, giơ thây lên không trung cho dưa đầy trước mặt công chúng, rồi bỏ hồ hề như đã tuyên bố [illegible] Thảo vô thanh [illegible]

— «Nước Mỹ vạn tuế, độc lập vạn tuế !»

Phi cơ lên càng cao, thân hình Ngân qua hồ lô dần dần thu thành cái chấm đen không nhìc nhích, kết liễu một đời người Việt quên xứ sở để theo ta tưởng phụng sự hai chữ tự do dân chủ.

Xa đất Tô Liệt, Thảo dần dần hoàn hồn. Từ nay chẳng không luyến tiếc đất tự do nhất hoàn cầu nữa. Chàng thầm nghĩ không dân bằng đất Việt Nam yêu quý; văn minh tuy chưa đến mức, tự do tuy còn nhiều hạn chế nhưng số đông vẫn làm được nhiều sự theo ý muốn.

B. S. LÊ VĂN HÙNG
Ba Lê, Tết Quý Mão.

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?
Nội Tri hay Ngoại Trĩ, đại tiện có máu lầu mà đau nhức, hậu môn có mọc vì sung, chảy nước vàng, lâu ngày sinh mạch lươn nên uống TRƯỜNG PHONG TRÌ LÂU HOÀN số 57 VÕ VĂN VÂN giá 25 đồng, uống đúng chỉ số ngày. Do Võ văn Thêm bế chế.
K.N. số 139 BYT/QCDP 24-7-62

CÁC LỚP ANH-NGỮ
(1-2-63) Sẽ khai giảng tại trường
ZIÊN-HỒNG
80/5-8, Bà-Huyện Thanh Quan — SAIGON
— L'Anglais Vivant Cl. 6th. 5th.
— Direct Method Books 1, 2, 3, 4, 5.
— Let's Learn English Part 1, 2.
— Practice Your English Part 1, 2.
— Luyện thi THĐNC (ba Văn phạm Tăng Quốc và chuyên ba bài khảo sát tại thi khoá 63 G.S. Kông phụ trách)
— Luyện thi Lê Tài ABC-SN1 và SN2.
— Luyện Thi Cambridge Lower Cert.
— Văn phạm Anh Văn Tăng quốc.
Ngoài ra còn đi nhiều lớp khác để tính độ vào không giờ rất thuận tiện.

THUỐC BỔ THẬN, các chứng suy thận, đau lưng, đái dầm, di mộng tinh, ù mi mắt, bắt buồi bất lực. Tìm đang :
THẬN-TRUNG-BỬU La-vạn-Linh
(có bán khắp nơi)La-Chánh 532 Đông Khánh Chợlớn K.N.S.47 N.17-7-62
ĐẠU TIM, TIM TRÊN, đau ngực bồi hồi
TÂM-CHI-BỬU La-vạn-Linh
Trí Tim bồi hồi, giựt mình, mất ngủ, mê sảng chóng mặt, chiêm bao sợ hãi, thần kinh suy kém. Dùng Tâm-Chi-Bửu để an thần, dưỡng tâm ngủ yên, hết mộng. Tổng phát hành : La-Chánh 532 Đông Khánh Chợlớn. (có đi bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N.S. 210 N. 31-7-62.

UROSIPHON
BỊNH VỀ THẬN
NÓNG NHIỆT
NỔI MỤN
Hộp 8 ống ĐỂ UỐNG
BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

VẤN ĐỀ TRANG BỊ TRONG KỸ NGHỆ VIỆT-NAM

- **Nhiều vấn đề phức tạp trong việc mua sắm máy móc.**
- **Vấn đề xử dụng máy...**

Thuyết trình của ông NGUYỄN DUY THU LƯƠNG, Kỹ sư, trong Đại hội khoa học

(Tiếp theo)

Đến đây chúng tôi đã giếp tới vấn đề phụ tùng và bộ phận rời của máy móc.

Một chiếc máy dù hoạt động trong một thời gian nào, thế cũng những bộ phận trong máy bị hỏng hoặc ở một mức (12). Hoặc vì những lý do khác. Bộ phận hỏng ấy cần phải được sửa chữa, hay thay thế, để máy mới tiếp tục sản xuất được.

Hoặc giả, có trường hợp máy đã thức da công, tức là cùng một máy mà dùng được vào nhiều việc khác nhau, hoặc chế tạo những sản phẩm khác nhau, hoặc chế tạo cùng một sản vật, mà thành nhiều cỡ khác nhau. Muốn chế tạo loại sản vật nào, tất phải mắc vào máy, những bộ phận tương đương với loại đó.

Trong cả hai trường hợp mà chúng tôi vừa mới kể ra, vấn đề phụ tùng và bộ phận rời có giải quyết êm đẹp, mới có thể mong điều hòa việc sản xuất được. Lẫm nơi, hễ cần đến bộ phận nào, thì thuê đặt làm tại chỗ, hoặc tự làm lấy một bộ phận mới nếu có sẵn một cơ xưởng. Lối giải quyết này, có tránh cách riêng tư, vì không áp dụng vào phần đông mọi trường hợp được. Thường thường các xí nghiệp vẫn phải mua thêm tại nguyên xứ của máy, và đã phải tính toán trù liệu khoản này sao cho có lợi cho xí nghiệp.

Về phương diện máy, xí nghiệp xứ ta gặp nhiều khó khăn hơn xí nghiệp xứ người nhiều lắm. Nước ta chưa có kỹ nghệ kim loại đủ tinh vi để có thể chế tạo được bộ phận rời với những phẩm tánh cần thiết. Do đó, ta bắt buộc phải nhập càng nhiều phần hơn các thứ bộ phận rời. Vì việc nhập càng đòi hỏi rất nhiều thời gian, nên số lượng những thức cần sắm (và sắm trước một thời hạn nào) phải được định hẹu từ trước. Số lượng (và thời hạn) cái có thể định được, nếu đã giả thiết rằng sản xuất tiến hành điều hòa, ở trường hợp một xí nghiệp lớn đang phát đạt đều đều. Nhưng trong xí nghiệp hàng trung và nhỏ, vì rất nhiều lý do rất dễ hiểu, mà sự sản-xuất gặp lúc khó bề điều hoà. Cho nên bộ khó bề định liệu trước bộ phận rời và phụ tùng cần sắm: và bộ vẫn ở trong một vòng luẩn quẩn.

Ngoài những nỗi khó khăn vừa kể ra, lại thêm sự trắc trở trong khi giao dịch với nhà cung cấp ngoại quốc, thường ở rất xa (13), không thể quan niệm tố tệt nhu cầu của mình được, những xí nghiệp đòi dào khả năng tài chánh thường dành một số vốn chết để tích trữ một số bộ phận rời. Do đó, giá trị trang cụ xứ mình lại tăng cao lên chút nữa. Lẫm khi lại mua quá thừa những thứ không cần đến, mà thiếu hẳn những thứ rất cần kíp, làm xáo trộn chương trình sản xuất, buộc ngưng hẳn việc sản xuất trong một thời gian nào. Thời gian là tiền bạc, nên gặp lúc đó giá vốn sản phẩm lại tăng thêm tí nữa.

Những sự kiện như thế có thể do tại một sự nghiên cứu không kỹ lưỡng (đối với cả xí nghiệp lớn, chẳng hạn). Nhưng cũng có thể vì các yếu tố quá vô biến động, hoặc biến động theo những chiều hướng không thể đoán trước được. Cho nên việc nghiên cứu cũng không thành. Và nữa, trong những cuộc nghiên cứu này cần phải có nhiều con số, nhiều con số thật thực, nhiều sự so sánh, nhiều công phu xét nghiệm những hiện tượng do các con số ấy biểu diễn.

Các xí nghiệp hạng nhỏ xứ ta không nhẽ nào có được những con số ấy, và cũng không đủ phương tiện để khai thác những nguồn tin bằng số ấy được. Nên bộ vẫn lại ở trong một vòng luẩn quẩn nữa.

Mọi vấn đề khác trong việc xử dụng cũng là việc thiết bị máy móc. Có máy chạy bằng hơi, bằng than, có máy cần xăng, cần điện, vv... Nói cách khác, tư là vấn đề cung cấp năng lực cho máy. Trong các thành thức của năng lực, hiện nay có điện lực là hơn lợi nhất trong chu cung cấp, cũng như lúc xử dụng. Cao nen xi ai cũng đã nhiều tầm quan trọng của điện khí trong trang cụ, và trong mọi ngành kỹ nghệ (14).

Nói đến điện, ta có thể đi vào mọi đề tài đã làm sôi nổi dư luận mọi giới : vấn đề tự động hóa (automation) (15).

Nhiều mác đã được, nếu ra, hoặc trong lạc quan, hoặc trong lo sợ. Nhưr là : có nên tự động hóa hay không ? Có nên tự động hoa toàn diện hay chỉ tự động hoa mọi phần nào thôi ? Có nên dùng máy hoàn toàn tự động, hay là chỉ dùng máy bán tự động (semi automatique) ? và bao tự động đến mức nào ? Hoặc nữa : tự động hóa sẽ ảnh hưởng thế nào trên nhân công ? Liên xí nghiệp ? tiền kinh tế ?...

Chẳng tài thiên nghĩ rằng những câu hỏi chỉ đặt ra một cách tế nhị ở những xứ mà thái trang cơ giới đã khá cao. Nhưng đứng về một chuyên môn, về mặt thiết thực của một xí nghiệp, ta chỉ cần xét nhu cầu của sản xuất, mà tự tìm lấy lối giải đáp cho mình. Cũng đứng về mặt chuyên môn, thực tế, chẳng ta cần nhận định những ưu điểm và những bất lợi của tự động hóa, trong lãnh vực và cơ cấu của trước ý hợp mình, mà cân nhắc, mà định đoạt.

Tốt cả những khía cạnh của việc xử dụng trang cụ, mà chẳng tôi vừa mới sơ lược nêu ra, sẽ phức tạp thêm, nếu ta sơ ý không quan tâm đến việc dụy trì máy móc.

☆

Thưa quí vị, duy trì máy móc nhằm hai mục đích : một là kéo dài đời sống của máy (16) ít nữa cũng đến thời hạn đã định trước, hai là, trong thời gian đó, giữ sao cho máy chạy được điều hòa, hiu tực, hầu cho sự sản xuất ăn khớp với một chương trình đã định trước.

Vì quan trọng của sự duy trì không được hiển hiện, những hậu quả của duy trì có vẻ quá « dĩ nhiên » hay nói cách khác, là những hậu quả tai hại của sự thiếu duy trì chỉ đến sau một thời gian nào, và lại không hay gần một cách đột ngột, — cho nên việc duy trì ít khi được lưu ý. Làm cho nhiều dịch vụ duy trì thường bị trì hoãn, khất đến ngày mai, ngày kia, khất đến tháng sau, năm sau,...

Duy trì thường được quan niệm như mấy phút thả dọc cả mấy tiếng sau người cho trang kiện thường xuyên). Với sự hãm hở nhất quyết phải bỏ ra mỗi ngày 5 phút để vận động thể dục, mấy ngày đầu thì hăng lắm, nhưng những ngày sau thì người đâm. Tương cụ cũng vậy. Khi máy còn mới, còn bóng loáng, thì lau chùi dầu mỡ luôn, nhưng về sau sự hăng hái có thể người đần đi. Kỷ thực, chính lúc sau này, khi nó đã cũ kỹ, — lại là lúc ta cần phải sản xuất nhiều.

Duy trì cần phải theo một chương trình vạch trước. Chương trình ấy có thể rất mực giản dị, nếu số máy không nhiều, và không phức tạp, — nhưng cần phải theo đúng.

Phương thức, và những phương tiện duy trì cũng là một điểm đáng lưu ý, và cần được nghiên cứu kỹ lưỡng. Giữa những xí nghiệp, như các Hãng vận tải hàng không, vấn đề duy trì được, xem là vấn đề then chốt của xí nghiệp. Các xí nghiệp lớn, bắt đầu từ một hạng nào trở lên, tổ chức một ban duy trì tinh nhuệ (với đầy đủ dụng cụ) là một việc cần thiết cho sự điều hòa công việc. Ở các hạng dưới, vấn đề nên hay chưa nên lập một cơ xưởng duy trì, phải được giải

(Xem tiếp trang 5)

(12) Vâng, các bộ phận bằng kim loại cũng có thể bị « mỏi mét» (fatigue mécanique) được. Mỏi bộ phận đã «mỏi mét», khi các thể cấu nó đã biến đổi để làm cho nhiều cái không còn những phẩm tánh cần lực (caractères mécaniques) của lúc ban đầu nữa.

(13) Hơn nữa, cả trường hợp mà một xí nghiệp cần dùng nhiều loại máy rất khác nhau, mua tại nhiều nguyên xứ cách biệt nhau, chẳng hạn một cái máy ở Đức, mà cái máy ở Mỹ. Chỉ việc giao dịch thương mại về những sự nhập đã chiếm của xí nghiệp này rất nhiều thì giờ, nhiều công phu, tức là đã bất xí nghiệp ấy tốn tiền bạc.

Ở các xứ tân tiến nữa cơ giới, nên đã bố phận rời dường như không có, đối với các xí nghiệp nào xét hạng trung và hạng nhỏ, cũng tương tự như vấn đề cung cấp nguyên liệu vậy : chỉ cần có sẵn phát điện đàm, là nội trong ngày đó, hay vài hôm sau, là có ngay các thức cần thiết.

(14) Chẳng phải có thuyết trình viên nữ trường sở điện khí, nhưng Quý Vị nào đã từng quan đốc một cơ sở, đã nhà đến lúc, cũng đã so chơm nhiều lần nói vấn đề điện hóa của xưởng mình.

(15) Vì hầu hết các việc tự động đều do điện điều khiển cả.

(16) « Đời sống », tức là thời gian làm việc của máy tốt khi nó mới và cho đến khi nó không làm việc được nữa. « Đời sống » này, thì nhiều phải được tính bằng những thời giờ nó thực sự làm việc mà thôi.

1963 có gì lạ?
CÓ THUỐC SÁN LÃI MỚI Vermakil
HIỆU MẶT TRỜI
Trẻ em khoẻ mạnh và vui tươi
NHỜ Vermakil
KHỎI CỰ ĂN, KHỎI TẨY XỔ
Vermakil
Vermakil
TRỪ DỨT CÁC LOẠI SÁN LÃI
LÃI ĐŨA
LÃI KIM...
L.A.B. UNIFARMA
G.N./BYT số 258 ngày 4-10-63

THUỐC MỚI TRỊ BỊNH ĐAU GAN
THUỐC EUCHOL
BỊNH ĐAU GAN
YẾU GAN _ TÁO BÓN
NỔI MỀ ĐAY
MỤN NGỨA Ở MẶT
THẬN _ BỌNG BÓNG
ĐỘC QUYỀN BÁO CHẾ CỦA
LABORATOIRES SANSON _ PARIS
BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

TAM TINH HẢI CẨU
BỔ THẬN HOÀN số 2
Trị MỘNG TINH, DI TINH, HƯỚT TINH, THANH PHẾ, BỔ THẬN, BỔI TINH và BỔI BỔ SỨC LỰC.
Có 2 loại : bánh mật và viên đẹp. Đông gia. Nhà thuốc Bắc sao công có bán.
VÕ VĂN VÂN DƯỢC PHÒNG
210-211 Nguyễn thái Học Saigon
Kiểm nhận BYT số 135/24-7-62

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

BÀN NGÀNG CUNG

NGANG CUNG SĨ PHỐ HỘI VƯỜN ĐÀO

Cục GIÁO CÙN

Xuân nầy tựa cối Thiên Đình,
Ngọc hoàng sai sứ đăng tình khắp nơi.
Truyền tin mừng chuyện cải đời,
—«Ngang Cung ai được lên chơi Vườn Đào !»
Lại truyền Bắc Đẩu, Nam Tào,
Cứu trời mở rộng đón trào thi nhân.
Lại truyền cấp tốc Hà Quốc,
Lưu tinh lo liệu phân lá nghề.
Trăm gian tập sắp ra đi.
« Ngang Cung Đại Hội » đăng ký trong đời.
Ai sợ mình được lên chơi,
Vườn Đào dự tiệc chết thời cũng vui.
Đường mây nên quên xa xôi,
Ngang Cung ai ở khắp nơi kéo về.
Cảnh Tiên không thấy mà mê,
Chẳng để cung chàng mình vì nhân gian...

☆

Kìa vài ! Chính tử « Thiên Quốc »
Bà La Sát cũng hồi hen thăng hành,
CÙN rời rại và xuất trình,
Đi sau chiếu khán phân mình cho xong.
Xa xa thấy thoáng Tiên Đồng,
Vai sang Ngọc Nữ bông hồng thơ thơ.
Tha cô, tiên nữ, tiên bà,
Thiên lôi, Đại Thánh cùng ra đón chào...

☆

CÙN đi vô phía vườn Đào,
Xiêng xiêng lỉnh lỉnh, xin xao tiếng giầy.
Trong vườn tiệc đã trong bày,
Bồ Đề mỹ tửu hương nay ngọt ngào.
Thoáng trông thấy khói thuốc lên,
Đoàn ngay các bạn đã vào nghỉ chân

Quả chính Chính HÀ THƯỢNG NHÂN,
Ngọc đeo mai trắng, tay cầm cui cau.
Rồ sang ra đang trường bao,
Lăng sáng vén rõ bên bao vòng người.
Bỗng nhiên CÙN phát hãi cười.
Ngẫm, nhìn những bạn lên tới hôm nay.

★

Đầu tiên là bác Bảo Vân,
Người trông đó đến ai cũng phần bớn m,
Tờ bồi cong rạc thay Hạ.
Bà bê soạn sẵn kéo ra thân thích.
Tới cuối cho là hay vậy.
Phát tài thì có gọi nhiều gì đâu ?!
Viên Hàm lấy tiếp nhỏ cho,
Nhìn mấy mà không vỗ đầu, bẻt tai.
Chớ đăng «mình bát tiên» ?
B a mươi tuổi hồi lấy ai bây giờ ?
Muộn mằn kẻo nói không vừa,
Bà rốn thiếu lấy ai mà đến tốt
Sẽ là mai chuyện nước sau
Cô tân viết hạch chiều hôn nói sống
Tờ lâu gương giữ lạn lòng.
Xuân xanh b ở chực « khắc phòng » rằng tương !
Trăng đến không ngỏ cô nhớn gan.
Thăng cha không tự g n gan vương vương
Ngài Viên-Hàm cũng đăng thương.
Lấy ai đen n n, khi hương, sau nay ?
Thời thì Xuân tới rồi đây.
Tự gì mà phải « bắt thay » suốt đời
Hơi đâu lam trai đạo nơi.
Kẻ chê không ự, người cười không con !
Ai kia trông giống THIỆN TÔN,
Mặt sầu nhăn nhó sắn sần dễ thương.
Lo lo mặt đăng đầy cương
LƯU AN, Phá Thọ ngôi đương lau chùi.
« Xiêng » bông lụn lên rồi.
Chuyện thế nơm chuyện ngược nói chay đua.
Đào là chuyện được, chuyện thua,
Chuyện đào tuyệt phi b toàn mua chuộc nài.
Lại còn tân hương, tân sai,
Rồ đâm xanh vực bạc bui đâu chơi.
Cười cười nói nói lả lơi,
Cái anh CÀ TIÊU rồ thời vô duyên
Thôi thì nghĩ nghiệp huyền chuyện,
Nghe đâu đã đọc lên tuồng « Bích Hòa ! »
Phen nầy lại định mở « Bạc»
Chớ ngôn chẳng thấy bói xem ra vẫn nghiêm.
Bông nhiên có tiếng xì xầm,
Quay ra thấy một ông đen chết cháu.
Người chỉ không thấy, thấy lâu
Rồn rồn, nên nên nàng khóa thấy mà.
Vén vao đã đi ph cối đi,
Rồi chết ra quét lá khô ngoài vườn.
Lâm ra cái bộ cần cường,
Mang danh GIÁO QUẾT, quốt luôn Thiên Đình
Nghỉ sau lê gì Trang Sinh,
Miệng thì lâm bâm thư tình lại rai
Tay cầm một cuốn biên lai.
Ăn quần lâm lập ky ng : Doanh Đăng.
Nghe đâu bắt trước làng ch ng,
Với hà Chủ đã tiếng tâm lấy lòng !
Bước đi một bước lại dừng.
Khoanh tay, xin xẻo, lòng thường, mặt xon
Thì ra cái gã Văn Tiên,
Dậy trường giáo hóa đã ba năm rồi.
Bạn cùng lớ tuổi mỗi rồi,
Tay cầm bản bơn vẫn lôi thơ ra.
Dưới lom sáy, tân đăng sa.
Anh nào trông giống như à Thế Quyền.
Lâu đâm được thấy nội tiền,
Cả ra điệu bộ lâm duyên cười hoài.
Thập Tam Lang mặt nâu dài,
Chức Cộng đến sái cả hai quai hàm !
Vợ trông cũng mắc bình...cảm,
Bê ra... bắt nắng rau xanh rơi đường.
Bỗy giờ mỗi các đến xương,
Được ông bạn quý Mạc Chương dìm giùm.
Đến lra, đâm nướng thêm thơm.
Đâm như thế cả lẽ xem? cả người.
Hoịnh Hoàng cũng đang trầu cũng,
Tay gỉ nhưng lại thích chơi... đàn cò !
Những đêm trời lồi lên v.
Bắt đầu cho bông thả đ.ôi nhau.
Ngồi cha đứa lớn cạn đâu,
Cuộc đời ngẫm nghĩ lắc đầu xót xa.
Nói đanh vì chuyện đao hoa,
Ấy Chàng Sở Zách kêu ca nỗi gì.
Vợ thì rồ cả tỉ ti,
Pa năm bốn đứa bỉ bì rui chưa ?
Ở nhà mặt bẻo như dưa.
Vào thơ là trả đ.ầu bù cả lên !
Bây giờ Cưu ngồi song bên,
Mặt ong bơ lẹ ngồi ra hờ hớt.
Mặt trong cũng chẳng hiền tự.
Thường ai chẳng biết ra sao GIANG NINH,
Công lí gai cay rằng đinh,
Đem đu cầm đất bị tình ra Tơ.
Không tiền đâm chọt rồi Bi,
Ăn gan thơn kiện, quan tha cho vô.
Thì là khắc một lời thề.
Ba thư nên cũng cố đi chỗ «gia» !
Nhìn ra thời lại nhìn gần,
Trang đâm ấy ở có phần gay go.
Ngoài sân ai đang đăng ca,
Mặt trông đề đông, phi phò thở ra.
Thơ thì lanh mồng trư ra :
«Tiếp tân kiến ấy thì ta không cần ! »,
Cô người đi gọi Hà quốc,
Bảy giờ mới bởi Di đa bu Đào.
Đưa chơi câu chuyện lim sao,
Để cho đến nỗi sau sao Thiên Đình ?
Thì ra xác động xuân tình,
Đạo chơi bằng gặp Thơ Bình đi xuân
Đào lên bì khóm tức quân,
Thế là rắn chuyện đân dân tôi thôi.
Kẻ ra xin sẽ vô lưi,
Thì cau chuyện cũng xong xuôi lần rồi.
Nhưng mà ra vẻ bình d i,
Khơn đâu Tuyệt Nội, vẫn người... rui cư
Tôi quản cớ gì khư ah ?,
Như sự mất cắp rồ tư (!) b tong !..
Bằng đến ngàn tiền mưa h ng.
Nhẹn vang vang tai, th i vang hương trầm.
Cô tên Ngọc Hoàng giang lâm.
Vị bình đi tư c, tay rầm... tiêu liên !
Cau quan phủ gai bao b'n.
Hạc vàng đạp xuống ngay bên Vườn Đào.
Hà Quốc vội ra rước vào.
Mọi người quỳ xuống lạy chào, mừng hô.
Ngọc Hoàng trông thấy « cô ti »
Vai to, ngực nở, tóc gỗ, mũi cao.
Mắt ngài mở hết ri sao,
Miệng thì vang lên, tai nào cũng ta.
Cầu đôi bốt ty ra tro,
Hai thiên loan phụng đứng hầu quanh chân.
Áo chầu mông ảnh hồng vân.
« Xanh ngọc » đa sắc, thêm quần « đục sông »
Lần đầu được thấy mặt ông,
Ngang cung sĩ thấy trong lòng hả hê.
Ngọc Hoàng bảng cười bả bả.
Ngài truyền miễn lễ rồi chỉ bên hữu :
« Tô ngồi dịp lên tới,
Chào mà quý lại tỉ thôi lên nghe !
Cái tình Văn nghệ phải « ưa ».
Đương tiên cợt lợi đông đã lắn nhau.
Lần nay cho hay lên tâu,
Bắt tay phải xiết thật đau mới tình ! »
Ai nghe cũng nở mặt mày,
Ngọc đến Thượng Đế anh mình hết sẩy.
Hà Quốc tha hồ cán hay.
Ngọc Hoàng cũng mắt, cũng bắt tay từng người.
Quí nhân Ngài lìa y lời,
Anh nào được bắt tay thời cũng nhớn.

★

Bây giờ nói sang đoàn ta,
Cụ ĐẶNG LIÊN đọc điếu văn mở đầu.
Nào là chuyện Tây, chuyện Tàu,
Chuyện đâu Bắc Việt cơ cấu biết bao.
Ngang cung mặc hàm ơn sâu,
Bao nhiêu thứ chuyện, chuyện nào cũng hăng.
Cuối cùng cụ kết luận rằng :
«Vườn Đào dự tiệc tri ân xuất đôi».
Ngọc Hoàng đứng lên đọc lời,
Tiếng thơi thánh thót, ti ng thời như chuông.
Ngài giảng : « Thời bình nhiều nhương.
Bành xe ấn nhiện cũng đương xoay vần.
Nhưng mà vinh quang công gần,
Hết kỳ bi ực tri nước thơi lai.
Cái quốc Cộng sản đặc tài,
Thiên cơ đặt chống mỹ mai lo gì.
Rồi đây dây nướng A Tì,
Lưới trời lồng lộng chạy đi đâng nào
Thăng Hà, thăng Cát, thăng Mao,
Thăng Đông, thăng Giáp bao đao được không ?
Cả điều nào nhu lòng,
Có những chỗ giặc hai trong hại người,
Nó lam bao của, hao tài,
Quốc gia khuyến dân lạc lối sinh linh,
Nó làm đến chống bài bình.
Bỏ đâu Chanh phủ đập dình... xa nhau.
Để lê nhũng thăng to dân,
Cây quyền, cây thế bóp hau dân đen.
Nhưng thăng ham hay ăn quen,
Trên phương ngồi kẻ đem chuyện đi...
Những thăng mặt dày như bì,
Mồ mồm ta biết : Ta vì giang sơn !..
Cũng lim xanh nước mắt nhe tan,
Phải đem chiếm hết mới an ổn hà.
Chuyện nay vẫng hơi khó là,
Chính Quyền sao biết đi ma bắt vô ? (2)
A, ta đã nghĩ ra rồi !
Các khanh phải báo ngoài phải được liền.
Đêm tăng mặt, chỉ tăng ta,
Bao nhiêu tội trạng phổ lên khắc đầu.
Rồi đem mà gắy cung ngang.
Gây cho ở nhão đây đau chửa thôi,
Bao khi không bị bắt vô.
Cũng khóc tương ngược, đâu cười hả hả.
Ở giao, nói mỏ, nói ở,
Bay giờ trăm nói truyền về chúng ta.
Trên gian Thượng giới ngày xa...
Các khanh vẫn trăm thế mà cầm thông.
Trăm ngôn tân ch a thêm cung,
Đưa Ngang trăm vẫn ra công đọc nhiều,
Mà trăm nghĩ cam nhiều.
Lam cho trăm thay chi u chiều ngân ngơ.
Xét trăm cũng đâm yêu... thơ,
Vì, Ngang cung ai vẫn vơ cả lòng.
Bỏ công cay cực mai mong,
Mơ cho khanh đự tiệc trong vườn xây.
Các khanh phải sống cho sự,
Bỏ thay cựu Rồi a ay... Tiên Đồng ! »
Cho ăn ! trái ngọt, rượu nồng,
Sơn bào hải vị, thật không thiếu gì.
Cung ngon cung chén tì ì,
Lan anh ương cung bao đã lâng nâu !

Bằng Cần đã ý đến Đào,
Tiêm ngân nói chẳng ngọt ngào nên thơ.
Do Đào phơn phớt ! ! ng tơ,
Lấy tay khe khẽ mà sờ... như nhung !
Đưa tơ cái nơm hơi hồng
Mim miệng; mỉm mỉm nhằng trông mà thêm.
Nhưng kia ! động đậy cành tơ,
Mặt đoa rõ nỗ ko xiêm sở rằng.
Lan thân uyển chuyển nhu nhàng,
Gió ơn yên điểu, tiếng đàn vương theo,
Trình bày vũ khúc « Suối Reo »
Mày ngài, kh e hạnh lam xiêm khách mãn.
Ngọc Hoàng vậy thuốc ra chăm.
Được a h TU QUẾT đứng gần đánh điểm.

☆

Cây đang ta uống hão huyền,
Hà Quan thong thả đứng lên : lnh bảy :
— « Ta long bệ hạ hom nay,
Chẳng thấy cũng có mơn nhày kinh đăng !»
Ngọc Hoàng sở nang mặt rồng,
Nhưng Ngân có vẻ song lòng ngông tiếng.
Thì đây... suất hoặc hai ông
Ông « Kỷ Lân quân » với ông « Cây Cỏn » !
Nào đanh vẫn mình cây ngon,
Lên nay xuất cảng mặt non lên trời.
Lại sau cớn vượn xong xuôi,
Đã nhũng, đã mỏi, hàng thời vẫn tươi.
Ngọc Hoàng trông thấy cả cười,
Ngài khen lanh miệng, miệng rồi lại ăn.
Nào là cá nhảy, nào lăn,
Nào là chú nướng, tăng phần đem ra.
Ai ai cũng hoi ngẩ ngẩ,
Ngọc Hoàng cũn bắt lấy bu bình đầy.
Ngài tuyên phán nếng cho ay,
Thái sai ngự tửu, thứ cây mơi vui.
Ngài khen đến cả mớn đôi,
Đại bi, hoàng quế lại nhôi đến mình.
Bằng ngài truyền : «Hỡi chư khanh !
Bây giờ lần lượt mỗi anh một bài.
Sáng tác rồi thì lại tài,
Ngâm ngợi đề trăm thường tài... rất tư»
Lâm xong là lúc ngâm thơ,
Cung anh nào cũng đợi ngo bị rà !
Ngọc Hoàng cười cốn phát... ho,
Các quan bộ giá cười bỏ cả ra...

★

Cây đang mi vẽ thế nai,
Thơn lên giống trống ầm ba vang chn.
Ngọc Hoàng nước bả đứng lên,
Mắt vui chứa nửa Ngọn quan ngự triều.
Bây giờ tới đã sẽ chiều,
Phút chia tay thấy bao nhiêu nỗi lòng.
Nào là nhớ nhớ nhung nhung.
Mến người, mến cảnh xuống không muốn về.
Vẫn xa là đâu sát lì,
Ngọc Hoàng đưa mắt à ê mặt rồng.
Bao nhiêu Ngọc Nữ, Tiên Đồng.
Tay cầm những cái quạt long vây chầu.
Rồ ràng cũng ngỡ chiêm bao,
Mọi người cảm động lệ trào quanh mi.
Trên gian thăng mắt ra đi
Ngọc Hoàng cũn cố đặn gì Hà Quốc.
Thoáng nghe thay nói mức miền.
Sang sảng, dứng bọn, đứng mân gặp nhau.
Rồi ngồi ở đâu quan hầu,
Lo liệu thì tự ở lân cái nghề.

★

Đọc đường mây lá những mây,
Thơn cung thoát nhẹ ngàn cây cũng mở.
Ngân bạ nước chảy lồng lẫy,
Ngưu Lang, Chức Nữ ngồi chỗ tháng Ngân.
Trường xua chia cách khu lân.
Nay anh bạn đã gực đầu ngày vang.
Cũn cũng sầm mông dang hoang.
Bao giờ có đến vầng gian thì vô !

Sự công lại tích con mô !
(Trích trong « Điển Dã Kỷ»)

GIÁO CÙN

(1) Cả tộ ở đây quả thật là khoái tỉ
(2) Gọi Âu bắt cóc đã lâm tội.

— Người ta, Cũn cũng xin thưa rằng : Trong thời Cũn đang điểm danh anh nị đã có sẵn « Điển Dã Kỷ » nay thì Ngọc Hoàng giảng lâm nên chỉ đã cộp được cả một số anh nị mà thôi.

Cũn mới số anh nị không có tên ở đây không phải là không có mặt, ít hôm ấy chưa vị thăng dự đông đủ lắm.

ĐẾN THĂM MỘT NƯỚC TỰ DO

(Tiếp theo trang 3)

tiếng hăm hực, tiếng nghiến răng lẩn lộn nhau. Thảo cũng thêm khó hiểu. Bỗng một cảnh bi-h, dáng chồng là nữa quân, vì đó mặc đơm nhiều thứ hơn các bạn đồng nghiệp. Y chỉ vào thăng hành cho Thảo, lên tiếng nói :

— « Giấy mũ của ngài không hợp lệ, có l chứ không phải hẳn chữ kỷ đại ấy. Tô Liệt, Việt Nam, ngài xem, cả chữ nầy đều hơn chữ kỷ đó đây nên nhiều phần. Khi ngài qu ý ở nước đến ngày Mỹ quốc dân tức đang chống chọi với đân Tô Liệt, nên lại cũng phải điều tra nhiều về ngài nữa. Xin ngài theo tôi về sở Immigration».

Thảo điềm hết cách phân vua. Hết đường tiếng Việt lại dùng tiếng Tô Liệt, nhưng kết quả chẳng khác gì trống đánh qua cửa nhà sấm. Bọn cảnh sát vừa dẫy vừa xô chàng lại một cảng xa. Chàng cưỡng mãi, nhưng chỉ áo quần bị tổn hại. Chàng nghĩ ngay mỗi kế là xin điện thoại cho Ngân. Ngân, tên thật mão nhiệm, vừa thoát khỏi miệng Thảo, mấy bàn tay đã bỏ người Thảo để thu lại cách kính cẩn; mấy bộ mặt tự nhiên tái mét sợ hãi. Viên quản lên hỏi Thảo :

« Ngài có quen ông Ngân là Tô Liệt xin thính ông ta ngay. Xin lỗi ngài đừng giận chúng tôi đã thất lễ».

Nói xong viên quản quay lại xa mình điện thoại nói trừ lại lể phép nói với Thảo :

— « Chúng tôi sống trên đất tự do, nên phải bảo vệ tự do cho dân chúng, không để ai có thể phân động đem nỗ lệ lại cho dân chúng được. Chúng tôi vì nhiệm vụ mà nhiều khi phải thất lễ với cả những thượng khách như ngài. Ông Ngân là linh hồn của trật tự và tự do xứ này. Quen ông ta đủ bao đam cho ngài. Vì như người khác thì bắt buộc chúng tôi phải mau thừa hành chức vụ».

Viên quản vừa dứt lời, xe Ngân đã sát đến. Ngân đường xe, bước xuống cúi đầu trước mặt Thảo, nói :

— « Nhờ có mấy truyền thanh nên tin tức báo cho tôi mau lẹ. Tôi vội đến đã anh yên tâm. Xin anh tuổi lỗi cho nhân viên sở liêm phóng, họ chỉ làm hết nhiệm vụ là điều tra và xướng tụ tất những vi phạm pháp luật hiện hành. Phạm pháp luật trong nền tảng sự do là phế hoại tự do. Vì đân chẳng Tô Liệt đang sống với tự do, nên phải thi hành cần mật pháp luật hiện hành cách dân chú ».

Xin lỗi Thảo xong, Ngân cho toàn cảnh binh giải lần. Trong lúc mọi sự xảy ra, không một người tò mò đứng lại xem khách qua đường đi lại thân nhiên như không thấy gì ; một vài đứa tớ muốn đứng lại nhìn người ngoại quốc, nhưng một vài người nhớn đi ngang kéo tay đi. Cảnh điềm tĩnh của người vì vật làm Thảo bẽn lẽn. Chàng lấy tay vuốt lại chỗ áo rách, lan mà bỗ trên rồi đến nhẹ chân quay vào khách sạn, nhưng chợt nhớ điều gì, bỗ liền Ngân :

—« A sao trang khách sạn, ai cũng như cầm thế anh ?».

Ngân mỉm cười gả nhời :

— Không phải là cầm đâu. Ai cũng tập ít nói vì nhiều sẽ bị vi âm đắt trong tường ghi hết, nên tự có tự do mà nói bậy phạm đến tự do thì sẽ bị đân chống phản ứng ngay. Nói ở đây những tiếng truyền thanh khắp ty trật tự trong xứ. Ai nói gì bậy bạ đã có bằng chứng ghi âm, không ai chối cãi được thật là rằng bình dân chú.»

Tay bắt Thảo, Ngân đẩy cửa khách sạn, lấy chìa khóa buồng để dành cho Thảo đưa Thảo đến tận buồng. Y không nói một nhời như tất cả những người khác trong khách sạn. Y chỉ cúi đầu, bắt tay Thảo rồi nhẹ xuống thang lầu. Trong khách sạn vẫn yên lặng. Chủ khách sạn và các hàn khách vẫn tươi tỉnh đưa đẩy một cử chỉ cười vui vẻ và miệng có hề nhưng không một tiếng nói thoát ra. Thảo thoáng tiếng đến nẻ ông reo rít, tiếng giầy dép đều đều hay, tiếng giầy xột soạt, lâm Thảo giật mình. Nhưng rồi Thảo cũng quen dần cái yên lặng bởi thường đến lúc không tô vẽ thì chịu nữa.

Sáng hôm sau, lúc Thảo tỉnh dậy trời đã sang tỉ, Chàng đang thay bụng cảo dòi thì một tay tự động như hiểu ý chàng, tự đẩu bưng tới một khay thức ăn ngon lành đầy đủ. Chàng ngồi ăn ngay trên giường. Lúc gọi cà phê cuối cùng đã cần bàn tay tự động lại mang đi, không cần phải bảo. Đồng thời, bàn tay khác đưa khăn mặt ấm cho chàng lau mặng rửa tay. Rồi bàn tay khác đưa cao râu, nước lành rẩm rắc miệng. Mỗi ý chàng nhìn như được đoán trước, chu đáo có lẽ hơn cả những bàn tay nội trợ Việt Nam đảm đang nhất. Chàng vừa mặc quần áo song thì điện thoại rung, bàn tay tự động lại cầm ống nói gần tai chàng. Chàng nghe rõ tiếng Ngân mời chàng đi dạo ngắm cảnh tỉnh đô Tô Liệt.

Xuống đến cửa khách sạn, Thảo đã thấy Ngân đợi sẵn trong xe. Lần nầy khách ý có xe chạh bình hộ vệ nữa. Thảo hơi yên dạ. Ngân chào hỏi mừng rỡ đưa lịnh rồ máy cho xe thẳng thiên đạo phố.

Xe đi qua những nơi tuyệt mỹ, hầu có nhiều công phu tuy người sáng tác điêu chính. Những nhà lộng lẫy rao rỡng, những con đường thẳng băng, sạch sẽ, không một mảnh rác. Vô số cầu kiến trúc rất lạ bắc ngang trên thành phố đem từng đoàn xe hơi đủ mọi kiểu đi tới khu vậy qua khu khác để khỏi bận tận lối đi đường. Trở ra một vài số xe, thường là công xa, như xe Ngân, thì được phép đi lẫn với bộ hành. Dân chúng ăn bận toàn một mầu xanh tất gọn gàng, đi đứng rất có kỷ luật, không nhìn quanh, không nói cười ầm ỹ. Trên mỗi vỉa hè chỉ được phép đi một hướng, nên lớp người đi theo một chiều nhịp nhô như lăn sóng nước chiều thu.

Cảnh nào nhiệt nhất là trường đua hi. Tiếng nổ dồn ran khắp mọi nơi, khắc hẳn với yên lặng tương đối, ở các khu khác. Trăm ngàn người đua nhau đã bằng, quần vợt, thủ cầu, bơi thuyền, bóng tròn, cả hai như ngày hội. Thấy cảnh sáng động hợp với tâm thần V.N., Thảo buột miệng tâm tắc khen :

— « Quả là cảnh en cư lạc nghiệp, thảo bình hành phúc !».

Ngân vừa nghe, đặt mấy mình, bắt lời ngay :

— « Anh đương nhâm, hộ đang sửa soạn chiến tranh đấy. Trước khi ra trận họ phải tìm nào nhiệt như thế chứng vài ba tuần, rồi sẽ hăng hái xung phong. Xứ nầy không được phép uống rượu, nên lấy đó mà để xích thích chiến sĩ. Anh không tin anh cứ nói to một câu trước mặt họ về người Mỹu, anh sẽ thấy».

Thảo lấy làm lạ, cho là Ngân gạt mình. Chàng xin đứng xe trước một đám người trai trẻ đang làm nhảy mũi tung bóng theo điệu hòa âu đi dương. Chàng xuống cất giọng ngang tàng.

Một câu thô xược ra tung ra rồi Mỹu :

— « Ôi người Mỹu ! Anh hùng Mỹu ! Bao cảnh tương, Gieo vần mình rực rỡ khắp môn phương»

Thảo nổi chưa hết lời, cả mũa ngưng bặt. Một toán trai trẻng hô to : « Phản đồng ! Phản đồng ! »

Toán khác xô chạy lại phía Thảo, tiếp người Thảo đình hành hung. Ào quần mới thay bỗi sáng, phút chốc tơi bời. Mặt thanh niên đang bắp cổ Thảo thì Ngân mốc tới đưa ra mặt tấm các giấy trước mặt mọi người. Ai nấy khi nhìn đều biến vẻ thất lai, chưng hửng bên lên. Thảo phải mở miệng hỏi ra. Ngân thản nhiên đáo Thảo vẽ ra. Rồi nói : « Anh thấy chưa ? Dân chúng hăng hái lắm. Họ đang phần nộ vì bọn người Mỹu muốn sống lẻ đân tộc Tô Liệt. Quốc gia Mỹu và quốc gia Tô Liệt trước giờ tuy hai mà một, hai nước sống như 2 anh em một Nước Mỹu tuy nhỏ, phong tục khác với Tô Liệt, nhưng Tô Liệt đem lên ngang hàng để nêu cao ý nghĩa tự do dân chủ trên trường quốc tế. Nay dân Mỹu, vì sẽ điên cuồng của một số phần động, tìm cách tách riêng ra khỏi Tô Liệt. Rồi đã Tô Liệt là mất tự do. Có! bọn lạc hậu mới thiển cận thế. Tất cả dân chúng Tô Liệt đều bực tức và đang sửa soạn ngăn trở hành vi của bọn phản động. Độc lập ! Độc lập ! bọn Mỹu chỉ biết nêu những khẩu hiệu xuông! Đi với Tô Liệt, nước Mỹu đã độc lập rồi ; cả 2 nước độc lập đang vùng vẫy trong bầu không khí tự do dân chủ. Tiếng độc lập nếng cho nước Mỹu chỉ là bả phù hoa ; độc lập ngoài tự do dân chủ là cái mồi cho nô lệ xăng lăng».

Ngân nói chậm chạp, mắt nhìn xa xăm như không có Thảo ngồi cạnh. Ngân vừa ở Cộng xa đến kinh mỹ thuật điêu khắc có danh nhất kinh đô. Trên một bức đất mênh mông không một cây cỏ, không một bờ nước. Bao nhiêu pho tượng đủ kiểu, vì đai chạm trổ rất tinh vi. Ngân chỉ một số tượng mặt đầu hay mô tả lũ người quần quại dưới mũi súng hoặc đoàn quân cơ oanh tạc rồi nói với Thảo bằng mọi giọng kinh phục :

« — Đây là hình ảnh của các chiến sĩ vô danh đã hy sinh xương máu để tranh thủ tự do cho dân tộc. Chỗ nầy mênh mông và khô khan tuy nay là mồm tổ ho người đến bái tảng cúng. Đây cho tự do là cái mồi cối giá trị sắc, khó nhọc khó ai, không bỉ không cam thật gan.

Pho tượng cùng to khổng cùng to số bấy nhiêu tượng đã đân chúng cảnh ấy đành tự do ? Trước một tác phẩm, thì hàng trăm thước và cao chừng ba mươi thước, điêu là tả cảnh người ốm ra bị những ách dân cảnh tập đoàn trật tự với vẻ mặt vui tươi hớn hở trăng người, đang cùng khua đường lên ánh sáng mặt trời ca hát. Ngân chợt cảm động nói : « Đây là cảnh tự do là những ách. Nay ngồi đây tôi cần người đã nay hỏi, sung sướng đất tay nhau với chỉ vinh

(Xem tiếp trang 5)

LIỆT DƯƠNG
KHI KIỆT chọc mặt sắt cối, đau lưng ê ẩm :
KIÊN TÍNH Số 64 — 95đ
NO HƠI PHÒNG TÍCH
ợ hơi ăn ách, nghẹn thở, tức ngực, mửa, sống :
PHÒNG TÍCH CON NHẠN 15đ
ĐAU BAO TỬ
Đau gan ruột, ăn không tiêu, bao tử ứ, có mụn lở, sống :
ĐIỀU VỊ Số 14 — 15đ
DI MỘNG HOẠT TINH sống :
CỐ TINH Số 32 — 85đ
ĐAU TIM MẮT NGỦ
Tim đau, nghẹn thở hồi hợp quên nhàng, mê hồi chân tay, sống :
BỔ TÂM Số 38 — 90đ
HO LAO PHỔI YẾU
Ho ra máu, ốm yếu mệt nhọc, sống :
CAO HO LAO 150đ
GẦY ỐM XANH XAO
kém ăn ít ngủ, Nam yếu lão ẩn mỹ nhiều, mà bồi bổ lại khỏi huyết, sống :
SÂM NHUNG B.B. TÍNH 125đ
KINH NGUYỆT KHÔNG ĐỀU
sinh bạch đới hạ, đau tử cung, kinh ra ít đau bụng, sống :
HOÀNG HẬU Số 37 — 65đ
TRẺ EM GẦY ỐM XANH MẾT
không chu ăn, ngủ ít, đổ mồ hôi, bụng ỏng, sống :
Thuốc cam BỔ TỲ Số 15 — 45đ.
Thuốc
BƯƠM VÀNG
19 b Lê Lợi Saigon
Đ.T. Số 18 — 11-7-62.
CHÁ CÁ THĂNG-LONG
20 Phan thanh Giản Đakao SAIGON

TRANH « VUI » MIỀN BẮC

Nếp sống văn-minh và Tác-phong cán bộ

Tranh vẽ lối chụp đúng theo mục Tranh Vui của nhật báo Thời Mới xuất bản tại Hà-nội các số 3.015 và 3.023 ra ngày 16-9-1962 và 7-10-1962

(Tài liệu trắng của Nhật báo Tự-Do)

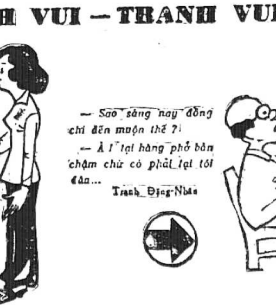

Lắc cầm ? (Đắc-Chiêu)

Tranh vui

Mỹ nhà sưu tầm ...đình (Nguyễn-Vinh)

TRANH VUI — TRANH VUI — TRANH VUI — TRANH VUI

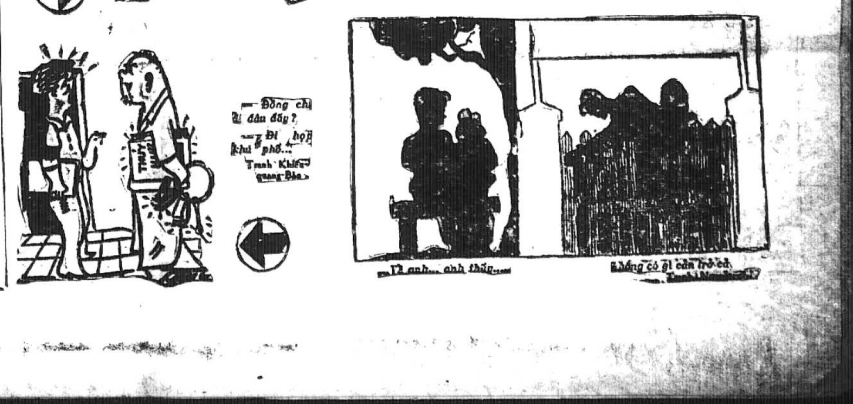

THƠ VÀ THI NHÂN

Xuân Cảm

Xuân như tới mà đi mùa xuân, chẳng phải là một mùa mùa trong quá khứ... phi hoa và tàn tháng. ở - giang thời gian tâm lý - nhân người đọc thơ.

V.H.C.

Trăng một khuyết nửa thu hồng kiếm
Mùa vắn tàn hương đợi tiếu biểu
Ngoảnh lại mười năm chồng cách nhớ
Gió ca bóng nhớ mối tình kiêu
Ngọc vàn bạch dạ vươn hoa mắt
Bước sóng thanh mai ngả nhạc thiều
Nhạc gối giang sơn âm sóng trận
Tay cuồng mơ dọa trống nguyên tiêu

VŨ HOÀNG CHƯƠNG
(Ngoại tập)

Ngoảnh lại

Ta đi, gót nghẹn lời ly biệt,
Chiều xuống đồng xanh tiếp bãi ngô.
Mười bước xa còn đưa mắt lại,
Quê hương ngàn ngút ý trông chờ.

Này tiếc trở bông mùa đất ngọt,
Sao nghe buồn rũ ánh tà huân ?
Sông ơi, máu chảy đau lòng mẹ
Hồn thiêu niên tròn giấc ngủ xuân !

Ta không nuối tiếc làm chi nữa,
Nhưng chỉ thương vì thôn xóm xưa.
Em thơ bảy đóa mòn đôi mắt,
Hai mái đầu hoa trắng tiễn đưa...

Lần cuối cùng !... Thôi, ta sắp khóc !
Niềm vui nối tiếp rụng sau lưng.
(Chim non chưa nở dây lông cánh
Mà đã bay về với nội sông.)

Ta đi, gót nghẹn lời ly biệt,
Chiều xuống đồng xanh tiếp bãi ngô.
Ngàn bước xa còn đưa mắt lại :
Chân trời bóng cũ thoát hư-vô !

HỒN-THU-THẢO

HOA NỞ TRONG THƠ

(Hay Cảnh hoa trong vườn Thơ)

Bài của ĐẶNG-LIÊN — ĐẶNG-QUANG-THẠCH

Hoa là bộ phận tế nhị của cây, phát sinh vào độ cây đã đến tuổi trưởng thành và hàng năm từ điểm cho nhiều gian một và xuân xây hiểu điểm lá. Hoa gợi vẻ vui tươi, niềm êu yêm, sự cảng trong. Mọi lần hoa nở là một lần hoa bao cho cây thêm tuổi

Hoa trong trang cho vẻ đẹp thuần túy. Trong vũ trụ ai có thể mạnh được mầu thanh và quý với hoa và đã làm cho hoa đến gần hơn tức giận về nỗi kém tươi thơ thắm ?

Chỉ có những đều hoa biết nói mới có đủ mười hồng ngàn tà đua tươi. Nhưng ai đã biết đung dưng được vẻ tươi, vẻ đẹp ấy? Chỉ có những thi nhân với thi "tay tiên giữ tấp mưa sa" mà làm cho «thi trung hữu hoa ». Nhờ đó hoa không thể phai hương nhạt phấn.

Thế cho nên, hoa thêm đẹp cũng nhờ ngọn bút thi nhân trang điểm :

Phải đương như điện liễu như mi : (Bạch cư Dĩ)

Mày dương liễu, mặt phải dung.

Thành ra nói đến thiếu nữ, tức là nói đến hoa. Nói đến hoa, mọi người đều nghĩ đến mầu sắc thắm tươi. Đến hội thăng có hoa, không có thiếu nữ, đến hội kém vui. Vui xuân Tết ? Hội hà chi vui riêng từng tổ chức, từng địa phương Tết là người vui chung đầy hanh phúc cho một dân tộc. Hoa xuân có giá trị hơn hoa nở giữa đồng nội.

Đào hoa y cựu tiếu đông phong (Đường Thi)

Hoa đào năm ngoái còn cười
gió đông (Kiều)

Nay đào đã quyến gió đông
(Chinh phụ)

Mặt hoa hớn hở cho chàng gió
đông (Bích câu)

Vườn xuân tươi, hoa xuân thắm, người xuân son trẻ :

Đào chi yêu yêu, kỳ diệp phồn
trần.

Chi tử vu quy, nghi kỳ gia
nhân (Kinh Thi)

Đào tơ lá tốt rườm rà,
Cô về hòa thuận người nhà
chồng cô (Tản Đà dịch)

Mỗi lần gặp tiết xuân, thi nhân càng thấy lòng xuân phơi phới

Trăng khuyết phố đầu, mấy tiếng
sương (Tản Đà)

Một đêm đông phi tần, mấy hoa đa phần, chỉ một vài đã được nhà vua sủng ái, cụ Nguyễn Du đã hoa thảo hóa :

Mưa hồng nghìn ta đua tươi,
Chóa xuân nhìn hết một hai
bông gần.

Trước vườn xuân, hoa xuân muôn mầu nghìn sắc, có lẽ chưa kém tươi trước cảnh tà ngang mà đào của thi nhân cách hóa. Cụ Nguyễn Du trong truyện Kiều cho đem nhiều bông hoa đó so sánh với mỹ nhân :

Hải đường mơn mởn cành tơ,
Ngày xuân càng gió, càng mưa
càng nồng !

Tiết xuân gió mưa gió, mọi người thấy lạnh lùng, rồi mười mà mưa giá cho tuổi xuân lại nồng nàn ấm cúng ! Nên bút cụ Nghiễn Tiên Điền thật quả thanh tao và có một động lực phi thường !

Trong một buổi chiều mưa, Kim Trọng gặp hai thiếu nữ : Bông bồng nhác thấy nơi xa
Xuân Lan, Thu Cúc mặn mà
cả hai.

đề gợi lên hai cửa thơ :

Mai cốt cách, tuyết tinh thần,
Mỗi người một vẻ mười phân
vẹn mười.

Hai đóa xuân thơ thật cách xa nhau, mà ý vẫn liên tục, khăng khít và chín vòng xuống hậu vận mười lăm năm sau, chàng Kim được :

Khi xem hoa nở, khi chờ
trăng lên.

— Thúy Kiều sống cuộc đời ăn đem như thu cúc.

— Thúy Vân được tìm ăn vui hòa trong cảnh xuân lan

Đứng trước vườn xuân, mà quên mất hoa Thúy tiên là thiếu nữ bồ nhận thiêng liêng đối với thứ hoa quý giá, cùng mỉm cười dưới bóng thiên quang, chẳng hoá ra :

Chóa xuân để tội một mình
cho hoa ?

Cụ Nguyễn Khuyến nâng chén trăng xuân mất đưa qua đời kính gọng gà :

Một chậu thay tiên nằm bẩy
khóm
Xanh xanh như sắp thấp thỏ
hoa.

Trong các loại đào, mận, mai, hải đường, thì thấy tiên và lan đã khai sinh từ bài loại thảo và cũng được liệt vào hạng quý tộc

Lan mấy đóa lạc loài tiêu dã
Uổng mùi hương vương giả
lầm thay (Cung oán)

Lan có mùi hương vương giả, đến các bậc thánh hiền cũng phải mê say :

Lan sinh ư cốc, lan vi vương
giả chi hương (Cổ văn. Nhưng thúy tiên cũng không kém phần thanh quý :

Rõ ràng trong ngọc trắng
ngà.

Đào nguyên lạc lối đưa mà
đến đây ?

Đã là bài cầu thơ tả phẩm trong bài tính hoa, thúy tiên của cụ Chu mạnh Trinh. Trước mặt đông quân, thúy tiên vẫn được thân tiên thơ mà hương vị mỹ nhân cũng vẫn thoang thoảng đưa theo.

Vườn xuân hoa chúm chím chào

Thì chưa thử hoa nào là thi sĩ không mỹ nhân hóa !

Nói đến hoa, chúng ta có mỹ cảm ngay đến thiếu nữ. Vì hoa có mành lực khuyến dẫn sắc thái làm cho bốn mặt cảng được hương xuân mà vẻ yêu kiều của thiếu nữ thường khi làm cho sơn hà chuyển động.

Nghĩ đến phách sĩ hoa trong
Đoạn trường Tân thanh, thì
Thúc sinh được thưởng thức
một đóa hoa đặc biệt lộng lẫy :

Thanh lan rủ bức, trướng bông
tầm hoa
Rõ ràng trong ngọc trắng ngà...

Hoa cũng thiếu nữ cũng nhau phối hợp quá rõ rệt như thế là nhờ ngòi bút tạo hóa của cụ Tiên Điền. Chúng ta cảng đọc cảng thấy hoa biết yêu, biết buồn, biết thở thở :

Thấp như hoa đã tàn canh
Chàng như con bướm lượng
vành mà chơi.

Lời hoa như thế, tưởng cũng phù phàng với khách yêu hoa, mà rồi chàng Thúc phải chứng kiến cảnh đau thương :

Ba cây chập lại một cành mẫu
đơn
Chàng phải khác xưởt mướt khi :

Đào hoa quán mà, liễu tan
tác mây !

Mà có nặng tình vì hoa đi nữa, cũng lại âm mối hận và chỉ đành chịu :

Chóa xuân để tội một mình cho
hoa !

. . . . . .

Tiếc hoa những ngậm ngùi
xuân !

Hoa sao, hoa khéo đọa đầy mấy
hoa ?

Ở đây hoa với xuân, xuân với hoa, hoa với thiếu nữ chẳng có một cuộc đời hương sắc, làm cho ai đã phải một tình mười mê, trăm sầu nghìn não :

Khác chăng ta cho, nước
chăng vào (Ôn như hầu)

Hoa với thiếu nữ thật khác : Mình với ta, dầu hai như một, Ta với mình sao một mà hai ?

(Tản Đà)

Trong lúc Kim Trọng, một bậc phong tình của Kiều gặp cảnh :

Tình hoa chưa rảo chén vàng
Lẫn thê thôi đã phủ phàng với
hoa !

Thì chàng Thúc được thưởng bông hoa vườn Thúy mà chàng Kim để lại từ buổi :

Trên đào nhác thấy một cành
kim hoa.

Gió tay vời lấy vẻ nhà,
Nay trong khuê các đâu mà đến
đây ?

rồi chóa xuân hất hỏi, để cho :

Hoa tươi giạo thêm, liễu xơ xác
vàng.

. . . . . .

Hoa tươi mau mắc biết là về
đâu ?

thì tránh sao khỏi được nỗi :

Chợ hoa đã để mấy người biết
hoa ?

mà đành chịu :

Gió sao tan tác như hoa giữa
đường ?

Thế là mười lăm năm sau, khách chung tình nam nữ đành chịu :

Vớt hương dưới đất bể hoa
cuối mùa.

Chẳng trách chăng Kim đeo đuổi mãi,

Xám xăm vớt lấy một phần
đuôi ! (Yên Đỗ)

Cho đến ngày chàng Kim

(Xem tiếp trang 5)

BẾN THĂM MỘT NƯỚC TỰ DO

Bác-sĩ LÊ-VĂN-HÙNG (Ba-lê)

Ngôn ngữ chuyện thân nhiên như đã thuộc lâu những câu gì nhỉ, cho lòng thắc mắc phân đông du khách. Trong lúc đi đường anh luôn luôn kéo Thảo đã ý tới công cuộc sáng tác đã sẵn phô bày nhan nhản hai bên đường.

— Anh xem. Ngôn nói, chỉ trong vòng hai mươi năm, sau khi cách mệnh thành công, sau khi bọn xâm lăng đã xéo khỏi lãnh thổ nay, và sau khi đã thanh toán hết phản động, tự do đã giúp dân Tô Liệt xây dựng biết bao nhiêu. Đây nhà cửa sạn sẽ. Cảnh vật tuy thô kháu, nhưng tay người thợ tạo hóa đã trông đủ hàng hoa, tô điểm tiêu nhiên cho lộng lẫy hơn. Những chữ tự do dân chủ anh thấy treo tường cách đây bao nhiêu. Đây nhà cửa sạn sẽ,

NÓI HAY ĐỪNG

CHUYỆN CON MÈO !

Thế thật với các bạn là từ thuở cha sinh mẹ đẻ ra đến giờ, tính tôi sốn ghét nhất loài mèo ! Mèo đây là đúng theo nghĩa đúng của nó, tức là loài gia-súc có bốn chân thú phỉnh như bao nhiêu trái bấu nét bà ở cái tính hàn sẽ hay nịnh, hễ đông thấy ngoại là cong đuôi nhảy tót lên cao. Chó quả tình tôi không muốn đáng danh tớ mèo theo kiểu nói lóng của miền Nam : cái tiếng lóng này tôi mới chỉ được hiểu từ sau cuộc đi cư mà thôi. Sở dĩ tôi ghét mèo là vì hồi còn nhỏ, bố chết, tôi phải ở ở với ông bác ruột; hai bác tôi không có con nên nuôi tôi đã mong sau này cho tôi làm thảo tự: Nhưng bác tôi không nuôi riêng một mình tôi, mà còn nuôi cả hai thằng em con nhà chú tôi nữa, trong đó thì hai thằng em con nhà chú tôi thì bác tôi lại thích cho đi xem sao nhà mình nó xứng đáng thờ cho lắm đấy ở thừa kế sản nghiệp. Thực ra thì theo tập tục lệ giáo.cả bo chúng tôi đều không có quyền đứng vào địa vị thừa kế đó mà đúng lý ra phải thuộc về người anh ít con bác Hai tôi mới phải ở đó mà bác tôi đứng hàng thứ ba trong sáu anh em mà thậy tôi đứng hàng thứ tư, còn hai em tôi thì một đứa là con ông nhà, một đứa là con ông nâu. Câu chuyện thừa kế sau này lớn tên tôi mới vỡ ra được nghe các bác chả bác trong họ kể lại. Chớ còn hồi ấy chúng tôi chỉ biết là nhà chú mụ nghèo thì được bác nuôi cho ăn học, thế thôi !

Nhưng khốn mặt nỗi trước khi nuôi ba anh em tôi, hai bác tôi đã nuôi một con mèo. Một con mèo nhỉ-thế to lắm. to gần bằng con chó nhỏ. Hai bác tôi quý con mèo ấy lắm, quý hơn chúng tôi nhiều. Bác gái tôi bắt bu chúng tôi phải thay phiên nhau mà phụng dưỡng con mèo, nào nâng tép đâu nhạt cho nó ăn, nào đi tìm chỗ nó là để hết cét. Con mèo này hay chuột lắm, nhưng nó bắt chuột mà không ăn, chỉ cắn chết rồi dầu một xé. Bởi thế hễ thấy mèi khăm khắm là chúng tôi lại phải bò lê bò la chui rác khắp gầm giường hốc tủ để tìm... chuột chết. Thấy thế lắm đấm tôi đâm oán hận con mèo, chỉ tìm dịp đánh cho nó một trận. Và không biết bao nhiêu phen tôi đã bị những trận đòn thừa sống thiếu chết chỉ vì quá giận mèo của bác. Cả lúc mà tôi vô chỉ tôi đến chơi thấy tình cảnh tôi như thế chỉ biết thầm gọi nước mắt nhưng mà tôi vẫn không dám mang tôi sẽ vì lẽ giáo nhà chăng ; nó lại đem tôi ở tôi nhà nghèo quá.lấy đâu mà cho tôi ăn đi học.

Vì sau lớn lên bắt học đến lớp nhì, tôi thì tôi không còn sợ con mèo nữa. Bác tôi càng đánh tôi càng không sợ, tôi đánh lại con mèo không tiếc tay bốt ít tôi nghĩ hai bác tôi đã nuôi tôi thì tôi ra cũng phải coi tôi bằng con mèo, Chú có lý nào lại bắt tôi phải hầu hạ mèo. Có lần tôi đã nói thẳng điều đó ra với bác gái. Bác gái tôi giận lắm người lại nổ mách bác gai tôi. Nhưng bác gai tôi có lẽ đã tính ngỏ nên ít đấy không còn coi thường tôi nữa mà trái lại, đã có ý thương nể tôi hơn trước nhiều. Đến nỗi khi bác tôi phải đổi ra Mông Cái có hai thứ bác tôi không đàm đem theo sự nước đặc là thôi và con mèo. Cho nên phải ăn cần kỹ thác cho người cự lá mang đi quê ở làng Yên Đã, tỉnh Hà Nam.

Sau này bác gái tôi mất đi thì tôi đã ở ở với mẹ và đã là cậu học sinh trường Bưởi. Bác gái tôi có lẽ ở mang nặng ác cảm với tôi nên chuyện con mèo nên đã gọi phải tôi ra khỏi câu chuyện thừa tự, điều đó thực ra, đã khiến tôi rất mừng.

Vốn đã có ác cam với giống mèo từ thuở bé như thế nên sau này ra đời tôi cũng vẫn không thấy giống mèo là đáng quý chút nào. Người ta bảo nuôi mèo để bắt chuột nhưng thử hỏi đã có mấy con mèo trừ hết được chuột ? Bây giờ thời đại khoa học tiến bộ, công hiệu của thuốc giết chuột đã được đem áp dụng có vào việc giết người thì hà rất phải dùng đến mèo ? Và lại chúng ta hà chẳng từng thấy những con mèo nằm lim dim ngủ rầu nhìn chuột chạy qua mặt mà không dám làm gì đó sao ? Đó là chưa kể đến cái mèo ăn bậy, nhất là trong cảnh sống chật chội nơi đô thị. Hơn nữa những xác chuột bị mèo cắn chết bỏ xó có thể gây ra nạn dịch hạch rất là tai hại.

Vì những lẽ trên, trong buổi tất niên của năm con Hà Hiếu Chân tôi xin mời bạn đọc vui ngẫm thử xem trong năm Quý Mão sắp tới nước ta có hết nạn chuột khoét không ? Nếu hết được nạn đó, kể hên nhậy sẽ là người đầu tiên hoan hô con Mèo! và từ giáp sau — nếu Trời Phật con bề sót tôi lại trên cõi đời này — Hiếu Chân này sẽ long trọng kỷ niệm năm Mão.

HIẾU CHÂN

HEN SUYỄN LINH ĐƠN — SỐ 1

Trị Bệnh Hen-Suyễn : Ho khó khè đêm, rức ngực nghẹt hơi khó thở, mới uống hiệu lần sáu, người lớn và trẻ nhỏ uống thuốc Hen Suyễn Thư-Hương nhân hiệu Sao-Mai đều hiệu nghiệm, hạ cơn ngay.

THƯ HƯƠNG DƯỢC HÀNG

CHỦ NHÂN BÙI . VĂN . THƯ

331/4a, Đường Phanh Thanh Giản — SAIGON

(Gần chợ sơ lửa số 5, đường 20 cũ đi thẳng vào)

K.N. số 602 BYT. ngày 13-12-62

Antigrippe

VINCO

Trị CÚM. NHỨC ĐẦU CẢM SỐT HO

K.N. 168 BYT/QCDP 21-8-62

HOA NỞ TRONG THƠ

(Tiếp theo trang 3)

lại sang vườn Thầy thì,chỉ cho Trước sau nào thấy bóng người

Hoa đào nắm ngoái chn cười gió đông !

Ít các hình bóng chả đi vắng: Dưới đào nhưỡng có bóng người thước thơ...

ngày đầu đến nhà !

Thông gì bao đất hương thơm...

Nhưng đi cho :

Mấy trăng cũng khuyết,mấy hoa cũng tàn,mà vẫn trọn tình chung thủy :

Hoa thơm phong nhị, giăng vòng trên gương, cho đáng gái

Đào non sớm liễu xe tơ kịp thì, đã hướng lấy chút :

Hoa tàn mà lại thêm tươi.

Khách chung tình thường gặp được người tri kỷ,tự biết thân phận nhỡ nhàng :

Liễu dương mất dáng chàng Kim Trọng ;

Vô tình lỡ dấu cậu Thúc Sinh?

(TÂN ĐÀ)

Kiều tự nhủ mình :

Rộng thương cỏ nội hoa hèn,

Mà ngờ gió giập mưa gồn nước, nâng lại càng thấy thẹn hơn :

Trăng hoa đến chẳng thẹn mình lắm ru ?

Cả lẽ hoa và mỹ nhân cũng không thanh cao và tế nhị như thơ của cụ Nguyễn Du !

Khen ông Nghề! hay chết, thật là vô vị ! Nhưng từ trước, các cụ ta thường có câu «Đẹp như Kiều» không nông gì nước ta nước Pháp cũng có câu «Beau comme Le Cid» chỉ ngang hàng với Hoa Tiên mà thôi.

Đọc truyện Kiều, đến đoạn cuối « Hậu Kim Trọng », cô thì sẽ Tân Đà là « gọng cái » của mấy bà nhà quê bán tán về việc gả bán ». Đó là tiên sinh phê bình về cốt truyện, nhưng theo ngọ ý thì ở đoạn này có nhiều câu thơ hay khôn tả, xem như câu :

Trăng hoa đến chẳng thẹn mình lắm ru ?

có khi cũng mai mác bơn của Xuân lan, thì cốc mận mà cả hai

Cứ xem một nàng Kiều mà Cụ Tiên Điền đã nhân cách hóa bao thứ hoa tùy theo hoàn cảnh của khách mà đào. Đã đành lời Vương quan dẫn lại đời hoa của Đạm Tiên :

Nếu chăng xuân thuốc gây cành thiên hương, thì nàng Kiều đến sống Tiên đường là hết kiếp ? Nhưng không có đoạn « bận Kim Trọng » thì chớ chưng thành của chàng Kim không có chỗ treo cao giá trị, Chàng tài nhận về nghĩa « hoa nở trong thơ » mà tìm thấy Kiều hiện thân hay là thân vào những đóa hoa để nối nối nhịnh một cách tài ra dao đến.

Ngay đoạn Kim-Kiều gặp nhau ở hội Đạp thanh Hai Kiều e lệ nép vào dưới hoa

Đương buổi trời Xuân gặp hội Xuân hai đóa hoa nép vào dưới hoa nó gợi ngay được ý câu :

Cặp tuần đôi lứ, thỏa lòng tìm hoa.

Ban ngày thì nép vào dưới hoa thế, mà đêm đêm đã lại. Hải Đường là ngoại đông lắm, Giọt sương trữu nặng đuổi xuân la đà.

Kiều thân những là hiện thân của những bông hoa có hương có sắc, có tên, nàng tàn là bông hoa không hình, không sắc, bông hoa lý tưởng của thi nhân.

Tiếc hoa những ngậm ngùi xuân

Hoa thơm đương nhụy ngày xuân còn dài

Thi nhân tôn thờ hoa như thế,nhưng đối với đời hoa mấy khi được nâng niu chiều chuộng: Tiếc thay một đóa trà mi, Con ong đã tỏ đường đi lối về! Biết thân đến bước lạc loài, Nhị đào thà bẻ cho người tình chung !

đến nỗi thi nhân phải than thở: Xét thay đào lý một cành, Một phen mưa gió, tan tành một phen !

Cuộc đời Kiều chẳng khác nào một đóa hoa bị vùi dập : Dày vò cự phép gia hình, Ba cây chụm lại một cành mấu đơn.

Phận đành chi dám kêu oan, Đào hoen ngọn nắng, liễu tan mưa !

Ba cây chập lại một cành mà có ba thứ hoa, đó cũng là cầu thơ đẹp, hoa của Tố Như vậy.

Tố hoa bài dường đến hoa và mỉ, rồi đến mẫu đơn, tác giả vẽ Kiều là hạng hoa hèn sắc vô hương, rồi chỉ nhờ hương vị của mỹ nhân cũng đủ làm cho hương lân thơm nức

Thế mà có kẻ nỡ :

Thương gì đến ngọc, tiếc gì đến hương !

Hạ Mã được hưởng cái « đồng cân ngà vàng » rồi :

Được bao đã đã, mặc màng nữa ư

Từ nay, đoạn vàn gần như người ý đề nhưng nếu không gợi ý câu khác của câu :

Trăng hoa đến chẳng thẹn mình lắm ru ?

thì không thấm phải được rồ, mà giá trị của hoa xuân mơn mởn sao được !

Cang treo giá ngọc, càng cao phẩm người !

trong lắc biết cùng ai thương khóc :

Xưa sao phong gấm rủ là ?

Giờ sao tan tác như hoa giữa đường ?

Sinh thời gian ở chế dây đọa Kiều đã được hiện thân vào bao thứ hoa, nhưng thân diệu lại là «thơ hoa đào» Ngài nói chuyện với Kim Trọng khi tuổi mới cập kê rồi qua mười lăm năm mà « hoa đào năm ngoái còn cười gió đông » thì khách xem hoa trong vườn Thúy phải nhận từ đâu :

Vẻ chi một đóa yêu đào,

cho đến cửa,

Đào non sớm liễu xe tơ kịp thì, tử chế

Ngọn đèn thì tỏ khi mờ cho đến

Trăng hoa đến chẳng thẹn mình lắm ru ?

Kiều vông thấy hoa đào mà thẹn cho mình : Nàng tự thấy :

Ong qua bướm lại đã thôn sầu xa.

Nhưng đối với hoa đèn, thì ong ảo qua, bướm nào lại được !

Ở đây tác giả đem hoa đến, một thứ kỷ hoa dị thảo, lấp lỏ bên các loại hoa trong vườn Thúy, cùng vui cảnh.

Vườn xuân một cửa đề bìa muôn đời.

Trong buổi xuân về mai,đào, lý,trước ngonlđông phong cùng hai đường, tư cảm, đưa nơ ; thì nhân cũng nặng tình vì hoa đề nên câu tuyệt diệu, mà tìm tình của thi nhân lại là tấm lòng hoa !

Vấn đề trang bị

(Tiếp theo trang 2)

quyết tùy theo nhu cầu của sĩ nghiệp.

Nhiều điểm quan trọng cũng đáng lưu tâm trong việc duy trì. Ngoài việc thảo chương trình cho hợp lý, cần việc cải đặt nhân sự, tìm được nhân viên đủ tài năng và nhất là đủ công tâm, để phụ trách việc này. Các dịch vụ đoạ trí đều là tỉ mỉ, thường là rắc rối, số lượng rất nhiều, và tính cách khác biệt nhau. Cho nên các ban duy trì đã bắt buộc phải tìm cách chuẩn thức hóa(standardiser) các công việc, hoặc những vật liệu dùng trong nhưng việc ấy.

Thưa Quý Vị,đến đây chống tôi đã xét sơ lược những khía cạnh mà chúng tôi thiết tưởng là chính yếu của vấn đề trang cụ trong kỹ nghệ, của xứ mình hiện nay.

Tất nhiên, còn nhiều khía cạnh khác, hoặc vì chúng tôi chưa quan niệm được tầm quan trọng, hoặc vì chúng tôi không đủ kiến thức để thấy, sẽ chân thành xin Quý vị nêu ra cho, để bổ túc buổi hội hôm nay.

Chúng tôi trân trọng cám ơn Quý Vị.

BIẾT CHÚC GÌ ĐÂY ?

(Tiếp theo trang 3)

Thế rồi lại chúc nhau :

«Một bên là quần chúng, một bên là bàn thờ, hai bên đều trọng cả, nhưng thì gặp trường hợp của thì phải ly hương khác đi cứu giúp quần chúng. »

Chúc như thế, người được chúc sẽ phải thấy thích, Khoan theo thì cho gì là thế vì cho đời sống, không thoát thì thiếu lý tranh hết, mình sẽ chẳng cần gì, không có tiếng đàm tiếu lấy thế cái «tao vì đại cho cố nghĩa lý gì nữa. Lại cho cơ-hội hợp phải lý sinh bàn thân thế mà trường hợp đó ở trong mà ngo cho cái hiểm gì.

Chúc cho thế chẳng khác cho thêm ngày ngày phân mà mình sẽ phải thấy thích thú vì cái tiếng hay mà mình sẽ phải thấy thích thú vì cái tiếng hay mà mình sẽ phải thấy thích thú vì cái tiếng hay

TỰ DO

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

CÁC SĨ THƯỜNG TRỰC TRONG DỊP TẾT

THỨ NĂM 24-1-1963

TRƯA : 13g. đến 15g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Nguyễn-đức-Hiệp 76, đường Triệu-Đà — Cholon
Nguyễn-văn-Nhung 228, đường Tranh-minh-Thế Khánh-hội
Nghiêm-thị-Thuần 480, đường Võ-di-Nguy (Phú nhuận)
Lưu-đình-Thọ 57, Phùng Hưng — Cholon

THỨ SÁU 25-1-1963

TRƯA : 13g. đến 15g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Tô-đình-Phong 132, đại-lộ Thống-độc-Phương Cholon
Nguyễn-tự-Mai 9 đường Trần-quốc-Toản — Saigon
Nguyễn-Sốc-Thiềm 237, đường Trương minh-Giảng Saigon

THỨ BẢY 26-1-1963

TRƯA : 13g. đến 15 g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Trương-ngọc-Bảo 120, đại-lộ Hậu-Giang — Cholon
Từ Uyên 420, đại-lộ Đồng Khánh — Cholon
Võ-Hùng 53, đường Trương-công-Định — Saigon
Đặng-văn-Dang 49A, đường Võ-Tánh — Saigon

CHỦA NHỰT 27-1-1963

Tờ : 13 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S. Nguyễn-văn-Phước 257, đại-lộ Lý-thái-Tổ — Cholon
Tô-đình-Phong 132, đại-lộ Tổng-độc-Phương Cholon
Nguyễn-ngọc-Quân 341, đường Nguyễn-Trãi Cholon
Lưu-đình-Thọ 57, đường Phùng-Hưng — Cholon
Trương-chí-Lương 160, đại-lộ Khổng-Tử — Cholon
Đặng-ngọc-Tùng 86, đại-lộ Khổng-Tử — Cholon
Cao-xuân-Cẩm 23 A, đ. Phan-bông-Thái Ngã sau Saigon
Nguyễn-trung-Thiện 40, đường Cao-Thắng Saigon
Trần-thị-Mỹ 178, đường Bùi-thị-Xuân — Saigon
Dương-đình-Tuấn 371A, đường Hai-bà-Trưng Saigon
Nguyễn-minh-Tâm 47, đại-lộ Cộng-Hòa chợ Nancy Saigon

THỨ HAI 28-1-1963

TRƯA : 13 g. đến 15 g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Từ-Uyên 420, đại-lộ Đồng-Khánh — Cholon
Nguyễn-đức-Hiệp 76, đường Triệu-Đà — Cholon
Nguyễn-ngọc-Quân 341, đường Nguyễn-Trãi — Cholon
Nguyễn-trung-Thiện 40, đường Cao-Thắng — Saigon
Nguyễn-Tường 5, đường Trần-văn-Thạch — Saigon
Dương-đình-Tuấn 371A, đường Hai-bà-Trưng Saigon
Nguyễn-thị-Tư 424, đường Trần-quý-Cáp — Saigon
Võ-thiện-Phương 129, đại-lộ Khổng-Tử — Cholon
Trần-thị-Hạnh 128, cư-xá Kiều-Thiết Lê-đại-Hành (Phú Thọ) Cholon

THỨ BA 29-1-1963

TRƯA : 13g. đến 15g. CHIỀU : 19g. đến 6 g. sáng hôm sau

B.S. Nguyễn-tuấn-Phát 360 đại-lộ Lý-thái-Tổ Ngã Bảy Cholon
Nguyễn-ngọc-Duyên 164, đường Hiền-Vương Saigon
Đỗ-Khhải 240, đường Đề-Thám — Saigon
Đặng-nguyên-Chung 160, đại-lộ Khổng-Tử — Cholon

THỨ TƯ 30-1-1963

TRƯA : 13g. đến 15g. CHIỀU : 19g. đến 6 g. sáng hôm sau

B.S. Lưu-đình-Thọ 57, đường Phùng-Hưng — Cholon
Nguyễn-ngọc-Quân 341, đường Nguyễn-Trãi — Cholon
Lê-phước-Huy 365, đường Trần-quý-Cáp — Saigon

★ Hội Mỹ-thuật Việt Nam. — Hội Mỹ-thuật Việt Nam đã nhóm Họp Đại Hội Đồng ngày 21 tháng 1 năm 1963 tại trụ sở của Hội tại số 3, đại lộ Chi Lăng, Cho Định. Dưới đây là danh sách của nhân viên Ban Quản Trị mới : Chủ tịch : Ô. Lê văn Đệ, Giáo Sư Trường Quốc-gia Cao Đẳng Mỹ Thuật. Phó Chủ tịch : Ô. Lưu đình Khải, Giáo sư Trường Trung Tiểu Mỹ thuật. Tổng thư ký : Ô. Nguyễn văn Thanh, Giáo sư Trường Cao Đẳng Mỹ Thuật.

— Tổng Thư ký : Ô. Đào ngọc Chu, Giáo sư Trường Cao Đẳng Mỹ Thuật. Phó Tổng Thư ký : Ô. Ngô Bảo, Giáo sư Cao Đẳng Mỹ Thuật. Thư ký thường trực : Ô Trương ngọc Bảng, Họa sĩ Tự do. Thủ quỹ : Ô Nguyễn văn Rõ, Giáo sư Trường Cao đẳng Mỹ thuật. Phó Thủ quỹ : Bà Trương thị Thích, Giáo sư Trường Pétrus Ký. Cố vấn : Ô.Ô. Lê văn Lân, Giám đốc Nha Mỹ thuật Học vụ, Nguyễn văn Long, Nguyễn văn Anh, Nguyễn Gia Trí, Giáo sư Trường Cao đẳng Mỹ thuật. Mai Long Thương Giám đốc trường Cao đẳng Mỹ thuật Huế. Nguyễn văn Huệ, Hiệu trưởng trường Mỹ nghệ Bình Dương. Đặng hoài Ngọc, Hiệu trưởng trường Mỹ nghệ Biên Hòa.

★ Bữa cơm chào mừng khu trực hạm Đại Hàn đến thăm Saigon. — Tàu Đô Chánh Saigon thông báo Nhóm đặc biệt thu trực hạm DE 71 và DE-72 thuộc Hải quân Đại Hàn viếng thăm Việt Nam Cộng Hòa, trong 2 ngày 27 và 28-1-63 sẽ có bữa cơm đại biểu chào mừng theo nghi lễ. Xin đồng bào ái tâm thì nghe tiếng nhà nói tiếp.

★ Sắt thô có thêm 3 con Vương thánh Cầu. — SAIGON — Mặt sắt mới đăng cho thêm 3 con phi tăng Thần của Việt Nai con chim Vương thanh Cầu và 1 con Vương thanh Cầu Victoriae.

Hình dáng loại chim Vương thanh Cầu (Gaza Cauvesoni) to như con gà mái ở xứ ta, nhưng con bơn, bề dài của thân hình chừng 40cm bề ngang từ đầu tới đuôi không 60cm. Bộ lông màu xanh xám, ở cổ có một đường viền màu nâu như chiếc khăn quàng. Chúc cánh có một vạch trắng Trên đầu có một chiếm lông màu như chiếc quạt.

Loại sắt ở Tân Cảnh chắc là không đến Waigin, Salowat và Mirsal Chúng phương vẫn trong nhóm tu tới ấy vậy, (ít thích đến nơi ở) Hình dáng loại Vương thánh của Victoria giống loại trên, nhưng chỉ khác là không có đường viền nâu nên ở cổ, không có vạch trắng ở chót cánh. Chim không thích đến đến đây bao giờ, cũng nói ra như nói quý, nhưng ở cuối mùa lông thì đính lại thành một hình tam giác và có đốm như lông chim Vương thanh Cầu. Tên Chim-sở và các hiểu.

Tất cả 3 con này do ông A.I. de Souza ở Tân Cảnh Đô là nhà sưu tầm cho thú gửi tặng Thần Cảm Viên Saigon.

★ Đồng bào nghèo và nạn nhân hỏa hoạn được giúp đỡ. — NHA TRANG. — Sáng 21-1, Phòng trên Lựa đôi Phụ nữ tỉnh Khánh Hòa đã tổ chức cuộc phát tặng phẩm cho 25 gia đình đồng bào nghèo ở thị xã Nha Trang. Mỗi gia đình được lãnh 5 kí gạo và một số quần áo tùy theo số người trong gia đình. Phòng trên cho tăng thêm cho 3 ông gái trong 25 gia đình nói trên mỗi người 1 chiếc mền dạ.

Ngoài ra, ngày 15-1, Phòng trên Lựa đôi Phụ nữ tỉnh Khánh Hòa cho tặng 33 gia đình nạn nhân hỏa hoạn tại khu cân bay Nha Trang, mỗi gia đình 10 kí gạo, 1 chiếc mền và một số quần áo tùy theo số người trong gia đình.

★ Quanh vụ nổ súng tại hẻm 306/14 đường Hồng thập Tự. — SAIGON. — Trong số bán trước có đăng tin 1 cảnh sát viên bị ám đăng giết cùng ở hẻm 306/14 đường Hồng thập Tự. Đây là theo lời khai của cảnh sát viên trên là Nô. Nay theo nguyên đơn vừa có đơn thưa tỉnh : Chính cảnh sát Nô (bên bị nạc thương phục) đã gây sự với anh em cấp Trần văn Thương (học sinh), và hung hăng rút súng ra bắn trúng cho Thương. Hiện cấp này đã có đơn thưa cảnh sát viên Nô.

★ Lễ giỗ thánh Gông Đi. — Ngày 30.1 sắp, lễ lễ giỗ thánh Gông Đi, nhà cách mạng đã khởi ra nước Ấn Độ độc lập. Nhân ngày đó Ấn kiều sẽ làm lễ tại 84, đường Trần quý Cáp, từ 9 giờ đến 10 giờ ngày đó, mời cách rất long trọng.

Trường Anh ngữ TRẦN GIA ĐỘ 420 Trần quý Cáp, Saigon

Trường chuyên thêm Anh ngữ mở đến tiếng tại Nam Việt đã đào tạo rất nhiều học viên và đã được đánh giá cao. Trường chuyên thêm Anh ngữ mở đến tiếng tại Nam Việt đã đào tạo rất nhiều học viên và đã được đánh giá cao. Sáng, chiều, tối khóa giảng nhiều lớp mới để nhận 25 : Đàm thoại, Sơ cấp, Trung cấp, Luyện thi, Luyện thêm, Đi sau Mỹ-thuật và nghề V. P-ngữ, Đ. Lý, Luyện English (cho Học Sinh trung học). Đặc biệt có lớp sáng và chiều riêng cho các em từ 10 đến 12 tuổi.

CHÚ Ý : Đàm thoại, Sơ cấp 3 giờ Mỹ, 3 giờ Việt. Lớp : 5 giờ Mỹ, 5 giờ Việt.

(Tiếp theo trang 1)

Tuy kỳ bất vào hiệp định và một nước Ai Lao trung lập (tháng 7-62) Việt Nam Cộng Hòa không hề nuôi ác vọng thắng cơm một nước Ai Lao trung lập với Uỷ hội Kiểm soát quốc tế sẽ làm thế nào để ngăn chặn chức quyền Bắc Việt khỏi dùng đất Lào làm con đường vận chuyển bộ đội và khí giới vào miền Nam phá hoại (con đường Hồ Chí Minh).

Quả vậy, do con đường tiếp tế qua Ai Lao mà lực lượng cộng sản xâm nhập miền Nam V.N. hoặc chuyển xuống miền biên giới Cam Bốt—Việt Nam mà gây nên tình trạng khẩn cấp. Dân tộc Việt đã rũng mình chỗi dậy, với cuộc hành quân lớn tại Kiến Phong (11-2-62) khiến hàm 100 Cộng quân bị hạ tại trận. Thế là trong năm Dân cuộc chiến đầu đã chuyển hướng mạnh, quân đội V.N. nhân dân thế chủ động luôn luôn tìm địch, tấn công cơ sở địch rải rác khắp nơi, và các lực lượng Cộng sản cũng đã dần dần lên sang thế trốn gian quân lính lao, như cuộc đụng độ đầu tiên giữa hai đoàn năm ở gần Mỹ Tho (Ấp Bắc).

Ngay cơ vụ đăng cao năm Sửu, không khỏi làm dân tộc Việt Nam bàng hoàng và nhân tâm sao xuyến. Trong những ngày đầu năm Dậu (27-2-62) hai phi cơ khu trực tọa phân oanh tạc và xa tích dinh Độc lập cũng gây thêm xúc động. Dân tộc Việt Nam nhận chân hơn nữa về sự tồn vong của xã tắc, nhận định vẻ mạnh mẽ, và chỗ đợi những mới mẻ. Quốc sách Ấp Chiến lược được chính thức đưa ra, tích cực đẩy mạnh, với sự giúp đỡ của các nước bạn Hoa Kỳ, Anh, Úc.... về vật chất và kinh nghiệm. Trong 3 tháng đầu năm đã ghi nhận tiến triển việc thiết lập Ấp bao liên bộ ACL khanh thành sau ACL tại Cù Chi, và Quốc Hội quyết nghị tân trợ quốc sách ACL Cuộc chạy đua vết và giữa các tỉnh, đua đến bảng lòng kế tính đến 15-12-62, hơn 4.077 ấp đã hoàn thành với số dân chúng vào trong ấp là 5.500.000 người (Du liệu kể 9-62 số hoàn thành 4.500 Ấp Chiến Lược).

Đã có những sơ hở, vụng về, thế tật phải có cho một cống cuộc cộp bách phức tạp và rất nhỉ... nhưng kết quả đầu tiên đã gây nhận thấy vững hơn trong khởi công cuộc chiến đấu chống hoạt động du kích của Cộng Sản. Đó mới chỉ là bước đầu ! Người ta hy vọng quốc sách này sẽ vượt xa những quốc sách trước đã thực hiện được mục phiêu cao đẹp là xây dựng một nền dân chủ tự sinh tự lãng sự, và đem lại cho những thân V.N. một nơi sống mới, mới, cho người dân sẽ được sống một cuộc đời đã thở và tiến bộ.

Một nền văn minh mới mẻ nảy nở trên nguồn ở tinh thần của dân tộc, văn không bỏ qua những đóng góp « cũ mới » xưa rồi tương như xa lạ đương. Hiểu hoạ lên mình ở những vùng hoang dã. Người mở đầu, trên vùng Cao Nguyên đã đến cả trăm ngàn người đã xác định vì quy tụ và gây nên một vụ di cư lớ nhất thu hút nhân phần đất Cao Nguyên nhỏ bé đương quyết định vận mệnh của bàn dân Đông Dương đó.

Những đau khổ, nhọc gian của nhân ngoại giao mà chúng tôi ghi nhận từ năm 1954 nay vẫn nhân tự nhân nhân... Dân tộc Việt Nam xét mình trên dân chúng sống với hy vọng lành thế nay, vẫn đầy quyết sống, nên chống hết sức những sự nhạo đời nhạo hại đại đồ nào. Cách chống họ sẽ dù sức sống đã thích ứng và liên bộ trong năm Mão tới đây, đương là một năm « mão » thay đổi trên lãnh vực quốc tế, cũng mở tiến một trận quốc nội để chống trong cộng sản, chiến thắng « thoại hoà ».

Đó chính là mong ước và tư tưởng của nhật báo Tự Do !

TỰ DO

CẢI CHÍNH

Ở mục Thơ và Thi Nhân, trong số nay, trang bài của Tô-minh-Ngọc của 5 tên đọc là « vô » nên đã đọc là « Tơ đọc ây... Và trong Lời Bàn ấy V.H.C., xin đọc là «sửu đoạn...» (thay cho nhân đoạn).

Chả cá Thăng Long

20 Phan-đình-Giót — Saigon

Nhân đọc Tiểu Thuyết Người Đẹp, bạn quốc ngữ rất 29 km lịch 124-1-6 và ở nơi hàng mang 10 chàng giàu, tên là 1-1-2-96). Kinh mời quý khách chiếu cố.

Chả cá Thăng Long

TAM NHẬT hành hương minh niên Quý Mão

tại Thánh đường Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp — Saigon

Đại Kinh viếng Người Mẹ chung rất nhân loại và cầu nguyện cho Giáo Hoàng — Tà Quốc — Xứ Hội Thánh — Địa Phận và Giáo Xứ Việt Nam.

Hồng 1 Tết, Thứ Sáu 25-1-63

Ngày 15 — Đến 10 — Tạm Thánh Lễ Ngày — Đến 30 — Tạm Thánh Hành Hương, Lễ, 17 giờ Hành Hương Lễ, 19 giờ 30 Thánh Hương Lễ, Tuần Cung Thánh Tiếng Thánh Lễ, 18 giờ 30 Tiếng Thánh Khiêm Cung Chầu 18 Trần ngã Nhà Chánh Xứ An Lạc.

Mồng 2 Tết, thứ bảy 26-1-63

Cầu nhà Thánh Lễ và Hành Hương như hôm trước 18giờ 10 Lễ Cầu Tạ Ơn Ngày Nhà Thánh Khám Sự Giáng Chầu Cung Nguyện và Mẹ Chánh Sở Nhà Thờ Chợ Quán.

Mồng 3 Tết, Chúa Nhật 27-1-63

Ngày 5 — Đến 45 — Thánh lễ 8 giờ — 10 Lễ Thánh Đức Bà Đức Giáo Mẹ Tuần Cung Thánh Hành Hương Lễ, 18 giờ 30 Thánh Hương Lễ, 14 giờ — 15 giờ 30 Hành Hương Chầu Cung Thánh Giáo Hoàng Thánh Cung Thánh Cung Chầu và Giảng.

Đại người Nguyên Đức Bà Mẹ con xin hãy về Nhà Thờ Đức Mẹ đã nhận đã chúng ta đã cầu khẩn Mẹ bảo vệ và nước lành trong Năm mới Quý Mão.

NHẮN TIN

Ông Phạm Văn Tuyên Nhà Sách Khai Hoàng 14 Lê Lợi Saigon. Nhắn tin cho bạn lại gặp số 18 cũ Bà Lê Thị Nhung, bà tôi, kỷ bao đang 18 tuổi.

Ông nhận ngh thành rất mạ bảo pháp luật cao nhất.

BÙI THỊ NGUYỆT

Dạy may

Thu Thủy DUY THÁI 101 đường Phú Diên Saigon, dạy cắt may Âu và VIỆT phục, thực hành ngay trên vải cao lớn 2 tháng Ngày và Tối, dạy hàm đơn.

Trên chiếc đo Thủ Khoa kỹ thuật cắm cơm lớp mới cắt rất Nhà Nữ Thuật ngày 15-4-1958 có chứ và đi nhiều hoặc bắt đầu được đo mới đo cắt nữa. Khai giảng 5-2-63.

PHỐ ĐẶT VILLA

PHỐ : Lê-Văn, Tự Do, Hàm Nghi, Trần Lý Thái, Phan đình Phùng, Trần Hưng giá từ 2.000đ.

1 phòng ngủ, 1 Nhà Khách Vô Tánh SG. Thương m. Giang. Liên hệ trực và nhiều lô đất chọn giá.

VILLA, Phòng Khách, Bếp, 1 Đến, Hai Bà Trưng Yên Đỗ, Pasteur và đ. Thống Nhất.

Xin đọc MYXIM 8 Ngô tùng Châu Saigon DT 23.580 Gần Ngã Ba Mười Cầu Thủ, Sanh Lợi Bán gạo Chợ Mới.

Hộp thư Tòa soạn

Bà Nguyễn Chín (Hộp thư 188 Huế), Chúng tôi đã gửi bạn 1 số báo Xuân Tự Do và bao lì trong tờ giấy kết quả số xổ.

Bạn T.C.Hợp. N.V-D.G KBC 4750

Vé số X.S.T.P.V.L của bạn trúng ưng.

Luyện thi vô lớp và lớn lớp 10à-9è

Ông Bà nên cho cháu em nhà học thêm Lớp Chiều, từ 15 giờ đến 18 giờ (nên các em bận học buổi Sáng) Lớp Sáng từ 8giờ 30 đến 11g30 (nên các em bận học buổi Chiều)

Học phí nhẹ nên bộ nhiều.

ĐOÀN CHÍM NON
172 Hai Bà Trưng
Saigon

TRƯỜNG PHỤC THUỐC
THẢO-NAM-SƠN
THỜ THUỐC TRỊ BỆNH TỂ-THẤP CỔ
TIẾNG LÂU NAY
KN 36 260 B V T. T.B 62

Nhà thuốc **CỰ-THẮT**
287, Gia-Long — Saigon
Chuyên chữa : Gầy xương, bong gân, trật khớp xương, sưng xương, đau gân, đau đầu gối, bắp chân, đau eo lưng, đau vai, đau lưng chân tay run giật, mỏi mồm, tê bại, phong thấp, ngưa lê, than hư và tất cả các bệnh và gãy xương.

Tổng phát hành : Các loại thuốc Phong thấp, tê bại sau đây.
— Thuốc số 1 : KHU PHONG TRỪ THẤP BỔ KHÍ
— Thuốc số 2 : KHU PHONG BỔ THẬN.
— Thuốc số 3 : KHU PHONG BỔ HUYẾT.
— Thuốc số 4 : HÀNH HUYẾT LIÊN XƯƠNG.
— Thuốc số 5 : TRẬT ĐÀ, PHONG THẤP (con ngoài).
— Thuốc số 6 : THUỐC ĐAU BAO TỦ.
Cách Thắt: chữa lâm phước tại

CƯ SĨ TỊNH ĐỘ
282 Nguyễn tri Phương—Cholon từ 10 giờ tới 12 giờ sáng
Đông Y Sĩ :
NGUYỄN HUY THẮT
K.N. số 389 BYT/QCDP 13-9-62

CUNG CHÚC TÂN XUÂN
NHÀ MAY XUÂN
Kính chúc quý khách mặt năm mới đầy vui vẻ và thịnh vượng
45 Lê văn Duyệt — *SAIGON*

CHO CON EM HỌC TRƯỜNG NÀO ?

Trường « CAO-DŨNG », sẽ khai giảng vào ngày 4 tháng Hai đ. năm 1963 các lớp : VƯỜN TRẺ, MẪU GIÁO, SƠ CẤP do Giáo viên nhiều kinh nghiệm, nên phương pháp mới mẻ, vui học ngoài cuộc dạy dỗ : 2 buổi. Sáng và Chiều, thay ăn.

Trường ở xa tách, phòng học khoáng khoát, sân chơi rộng thì rất mát mẻ.

Học sinh nên bộ nhanh chóng.

Trường có nhà học sinh từ 1 tuổi trở lên, cần các cần thân, có ăn đưa rước tận nhà, và có quá biếu vào giá chín.

Xin ghi tên ngay để biết giờ :
Tư Thục Sơ Cấp « CAO DŨNG »
C.P. số 104/TH. Nt. ngày 10-12-62
87, đường Sương Nguyệt Anh Sa gòn
Số 449 GD/1T.A.D

VIỆT-NAM CỘNG-HÒA
Bộ Công-Chánh và Giao-Thông
NHA KIẾN LỘ
KHU CÔNG CHÁNH
CAO NGUYÊN TRUNG PHẦN
Số 170/HC/CNTP

Ngân sách Ngoại viện
Niên khóa 1962 1963
Chương trình F-31-AC
Số mục : 3-31-AE

CÁO THỊ
đấu thầu công khai

ĐỀ MỤC — Cung cấp, chuyển chở và đổ thành đống 15.290m³ đá sạy có đường Sơn chia làm 4 phần đấu riêng :

— Lô số 1 5.000 m³ từ Km 182 + 800 đến Km 192 + 600.
— Lô số 2 5.000m³ từ Km 392 + 600 đến Km 401 + 900.
— Lô số 3 5.290m³ từ Km 401 + 900 đến Km 411 + 790.

Lô số	Ước lượng công tác	Tiền ký quỹ tạm	Thời hạn hoàn thành
1	1.500.000đ00	25.000đ00	75 ngày
2	1.500.000đ00	25.000đ00	75 ngày
3	1.587.000đ00	25.000đ00	85 ngày

NGÀY GIỜ VÀ NƠI HỘI THẢO : Ngày 30/1/1963 tại văn phòng Khu Công Chánh Cao Nguyên Trung Phần Banmethuột.

HẠN NỘP ĐƠN XIN DỰ THẦU : Ngày 30-12-1962 trước 17giờ 00

NGÀY GIỜ NỘP BI XIN DỰ THẦU : Ngày 07-02-1963 trước 10giờ

BIỂU KIỂN DỰ THẦU : Xin xem nơi sau.

NƠI THAM KHẢO HỒ SƠ : — Nha Kiến Lộ Sa gòn.
— Khu Công Chánh C.N.T.P Banmethuột
và những ngày giờ mở cửa của các phòng giấy.

Banmethuột, ngày 16, tháng 01 năm 1963
KÝ SỰ, Trưởng khu
Công Chánh Cao Nguyên Trung Phần
TRƯƠNG THÀNH KHIÊN

« Cá mát Đức mà Thân Trường đã được được là ở chỗ đứng Văn nghệ phục vụ những tất tương chính trị nhất thời mà nhân người cần can mất phải. Đặt nặt người làm Văn nghệ, cái lầm cho Hồ mắc et rung động là không đó đó của người và chỉ Đạ no hoàn cảnh lịch chỉ là những đặc chế người đau vất nhận định sáng là sẽ sinh sực những giá trị nhân loại, nhân danh quyền sống của con người ».
Trên đây là một cảm nghĩ của NGUYỄN VĂN TRUNG và

THỬ LỬA

tuyển tập : 13 sáng tác ngắn của THẢO TRƯỜNG.
do Cơ Sở Đắc Thắng và Xuất Bản TỰ DO
xin mua tại Sở Hành. Sách dày 145 trang, giá bán : 25đ

Từ 29 Tết Quý-Mão
Mỗi ngày chiếu thường trực từ 8 giờ sáng.
Tại 5 rạp
THANH-BÌNH ☆ NAM-QUANG
LONG-VÂN ☆ MODERNE
và TÂN - BÌNH
☆
PHIM XÃ-HỘI TÌNH CẢM ĐẶC SẮC NHẤT TRONG NĂM

TƠ TÌNH

Một thành công tổng hợp của Mỹ-Vân với : Nguyễn-thành-Châu (Đối thoại) Lê-mộng Hoàng (Đạo diễn), Đoàn Văn-nghề V.N. (Vũ-khúc) với 6 nhạc phẩm chọn lọc của Hoàng Thi-Thơ, Nguyễn Hiền, Văn Phụng, Trúc Phương và Phạm-Duy.

VỚI :
Thẩm-thúy-Hằng, Mai-ly, Tấm-Ban, Cẩm-Hương, Thanh-Thúy, Ta-thoại-Tân, Bảy Nhiêu, Hữu Phước, Hoàng Mai, Lê-Thương và Ngọc-Phu.

XE BUÝT ĐẶC-BIỆT
ĐI THẢO CẦM VIÊN
Từ mùng một đến mùng bốn Tết
Sẽ có xe buýt đặc-biệt (màu đỏ) chạy suốt từ Saigon đến Thảo cầm viên.
Từ bến Diên Hồng, xe buýt sẽ chạy qua Hàm Nghi, bến Chương Dương, Cường Để, Thống Nhất, Thảo cầm viên và ngược lại.
Giá duy nhất : Hai đồng

VẺ ĐẸP VÀ SỨC KHỎE
CỦA QUÝ BÀ CẦN ĐẾN LA-VE

CHÚNG TA đã từng thấy một thiếu phụ đẹp than thở : « Người ta thường nói mà mai rằng : muốn trẻ đẹp phải chịu khổ cực—điều đó rất đúng. Biết bao nhiêu phụ nữ cần trẻ và sắp già hàng năm nay sang năm khác phải ép mình ăn uống khem khổ, kiêng cữ những thức ăn ngon tuyệt như tôm sú, thịt bò, trứng khai vị, bánh mứt, v v... Mùa đông giá rét, tôi số vui lòng đói cả một vương quốc lấy món thịt bò hầm nóng sốt và mùa hè ở ăn, lấy một ly la ve mát lạnh. Vậy mà cả đời chỉ được ăn chút thịt nướng lại lẻo và uống nước suối vô vị ».

Lớn than phiền như thế, thường thường đến chín phần mười các bà đều thốt ra miệng. Để giữ thân thể được cần đến nhiều khi các bà bị bắt buộc theo một định kiến rất vô lý về khoa dinh dưỡng và một bác sĩ có thâm quyền đã lên tiếng phản đối tích liệt những quan niệm sai lầm về sự kiêng cữ ăn uống. Chẳng bao như vấn đề uống la-ve.

Hồi còn trẻ, các bà có nghe nói la-ve làm cho phì nhiêu. Thật là điều vô lý, vô căn cứ. Vì các nhà hóa học và chuyên khoa dinh dưỡng đã biết bao lần chứng bất tay vào việc phân chất nghiêm nhặt la-ve và đến đồng ý kết luận la-ve chỉ làm lại lợi ích vô song cho cơ thể.

Giới y khoa cũng đã nhận la-ve là loại giải lao bổ dưỡng quý giá như nước ép trái cây. Giá trị của la-ve lại hơn hẳn trái cây vì la-ve là « thực phẩm trị bịnh » kỳ diệu.

La-ve chống bịnh phì mập. La-ve bổ ? Chính thế. Mỗi ly 1/4 lít la-ve cung cấp 100 calôn nhiệt lượng và vô số yếu tố bổ dưỡng. Trong la-ve có chất amino axit tối cần cho sự sống và sức lớn. Ngoài trừ chất bảo, la-ve có đủ mọi không chất, chất bổ sức và sinh tố cần thiết.

Khoáng chất : Lưu huỳnh, lân tinh, chất giáp, chất vôi, chất mỡ, chất kẽm, chất đồng và chất sắt. Thật là cả một mỏ không sản !

Chất bổ khoẻ sinh lực : đường, rượu độ nhẹ, dân bách tinh.

Sinh tố : Nhiều nhất là các sinh tố loại B và PP.

Không có một chất gì làm mập cả. Không, đó uống đều hằng ngày với số lượng thích hợp, vì chất thêm thì và chất rượu nhẹ trong la-ve kích thích bộ tiêu hóa đốt các chất béo và như vậy làm cho khỏi mập.

Tác dụng lợi ích của la-ve đối với Phụ nữ

La-ve giúp cơ thể tiêu hóa dễ và thấu liệm kỹ các thức ăn, như vậy nhờ la-ve mà người ta không cần phải ăn nhiều. La-ve không hề làm mất gan mà còn giúp cho gan làm việc điều hòa hơn. La-ve lại đặc biệt giúp ích cho thận. Người ta chủ ý đến sự kiện này : dân chúng các nước Anglo-Saxon và Bắc Âu đông la-ve làm đồ uống nhất dụng nên ít mắc chứng sạn trong thận hơn dân chúng các nước khác. Lợi tiểu hơn nước là la-ve giúp cơ thể bài trừ dễ dàng các chất độc.

Nếu quý vị bị thần kinh bất an, khó ngủ, nên uống la-ve ngay. Mọi rắc lý lớn mỗi ngày là đủ trấn an, vì trong la-ve có chất bổ thần não « lulupin ».

La-ve cần có cho những người mắc các chứng bệnh ngoài da.

Ăn uống tùy thích

Nên khuyên ai dùng la-ve ? La-ve, « bánh mì lỏng » theo danh từ của nữ bác sĩ Lucie Randoin, chuyên khoa dinh dưỡng, trước hết dùng rất lợi cho trẻ em và đến bà có thai, cho các bà phải kiêng cữ khỏi mập, sau đó các thể thao gia và các người không muốn uống nước trong và cũng không dám dùng rượu có hại. La-ve là thức uống được ưa chuộng là hàng trăm thế kỷ trên khắp thế giới và là thức uống vừa vệ sinh vừa thích thú nhất.

Hiện nay có những cuộc thí nghiệm y khoa chứng minh tính cách tự lao của la-ve. Trong khi chờ đợi sự công nhận chính thức về tính cách giá trị y, tôi cứ vui thích dùng la-ve, vì tính cách hoàn toàn vệ sinh và đặc bổ dưỡng của nó đã giúp tôi đầm vững ý mọi người khoẻ mạnh. Và muốn cho la-ve được ngon và bổ, không nên uống lạnh quá, nhưng chỉ lạnh khoảng 7° là vừa.

Lược dịch bài của bác sĩ ANDRÉ SOUBIRAN trong báo Dual de France số 42 ngày 22-12-1962

ĐÍNH CHÍNH

Trong số Xuân Tự Do, trang 12 bài « Im một lần nữa cho lòng Nhạc V.N. » cột 3, phần sáng tác có câu **Con người nhược sẽ sạch rác tình cảm...** » Xin quý bạn sửa lại đoạn là « ... rợt rẽo tình cảm...» Đa tạ.

LHL

TẶNG PHẨM TRONG DỊP TẾT !

Nhân hàng cho tặng sẽ ở những Nếp hoa thơm, đã rất đủ kiểu hàng hoa, phong cảnh. Mua các mặt hoa Đỉ trang hoàng nhà cửa lịch sự rất tiết đẹp mắt tài hợp chơi trong những ngày xuân.

THÁI VĂN BIỂU 36 Tự Do Saigon

Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt

Trà Tết : Chi nhánh Sa Trà Sen, Trà Nhân.

VAN THÁI xóm Cơn Công mừa La-ve đã Trà sen mang hoa qua. Mua quý vị lại nhà số 980 Phan chánh Giản SG. sẽ được hoàn toàn vừa ý.

TRƯỜNG ANH NGỮ **ZIÊN-HỒNG**
80/6,8 Bà Huyện Thanh Quan Số khai giảng thêm nhiều lớp đặc chế cho từ sáu tuổi trở lên và những gạo sắt thuần tiếng Sang Canto, Tối ngày 1-2-63.

Quà Tết Lịch xu, Trang phục chỉ có Bảnh Mới Kor.
BÁO HIỆN RỒNG VÀNG
114 Cao Lang (cửa bắc chợ Saigon)

Hớt tóc MY-LONG
109 — GIA LONG — SAIGON
Hớt tóc May lạnh : 15đ.
Tắm nước nóng : 15đ.

Lớp may cắt **BÀ NGÀ**
174 Tôn quốc Toản, Cholon
Dạy Âu Việt phục và Đồ đồng nữ trang.
Học phí đặc biệt.
Ai rất nhà ưa riêng cần 15 Đồ ngân phiếu xin gửi thư.
KIỀU - VĂN - LÂM
Quản lý gia
5-27-29 Tôn-thất — SAIGON

Cung Chúc Tân Xuân

VÔ **YOKOHAMA**
TRÊN 40 NĂM DANH TIẾNG
RẺ VÀ BỀN NHỨT CÁC LOẠI VÔ BỐ
CÓ BÁN KHẮP NƠI VÀ Ở NGỌC-DUNG 64 TRẦN-HƯNG-ĐẠO-SAIGON ĐT 22071